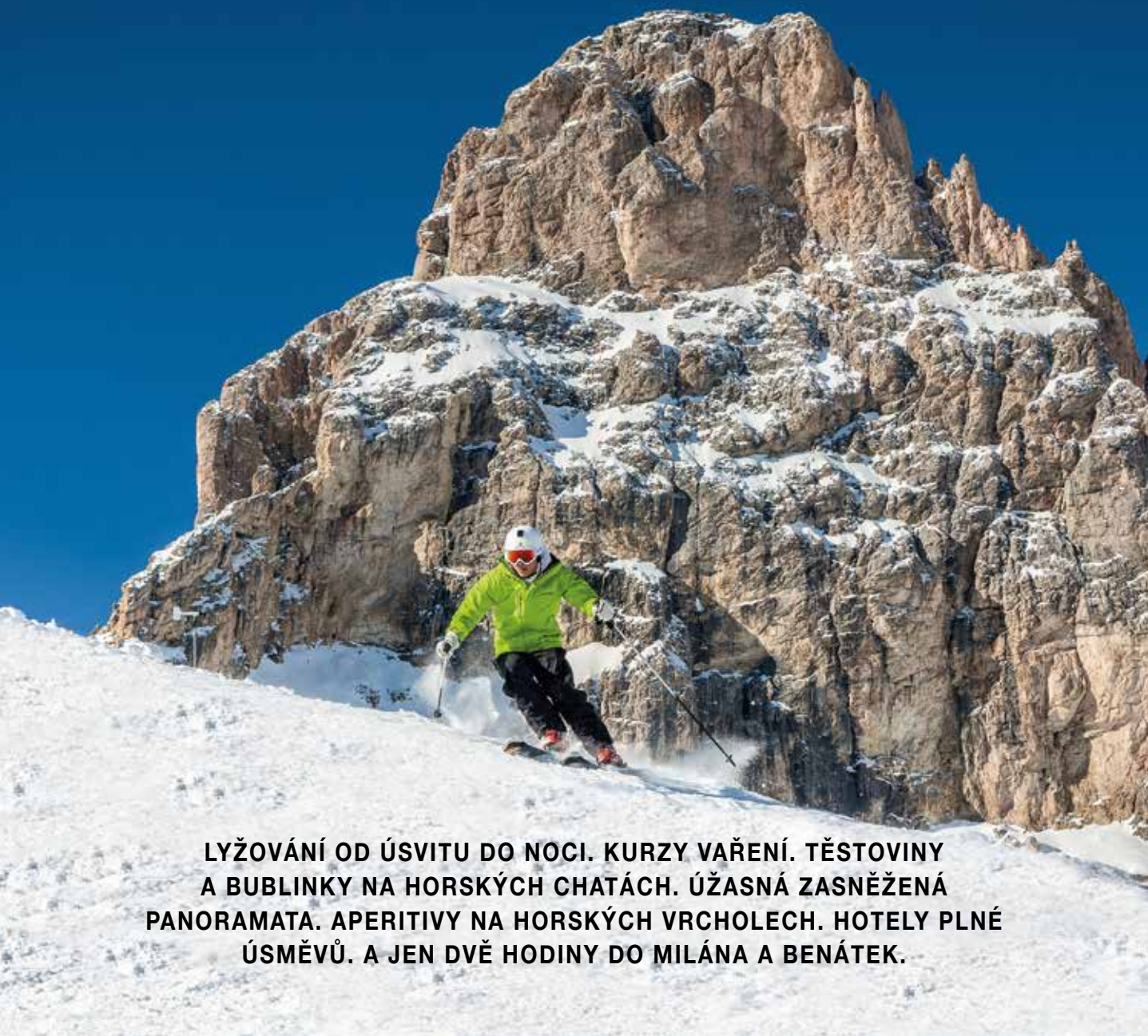
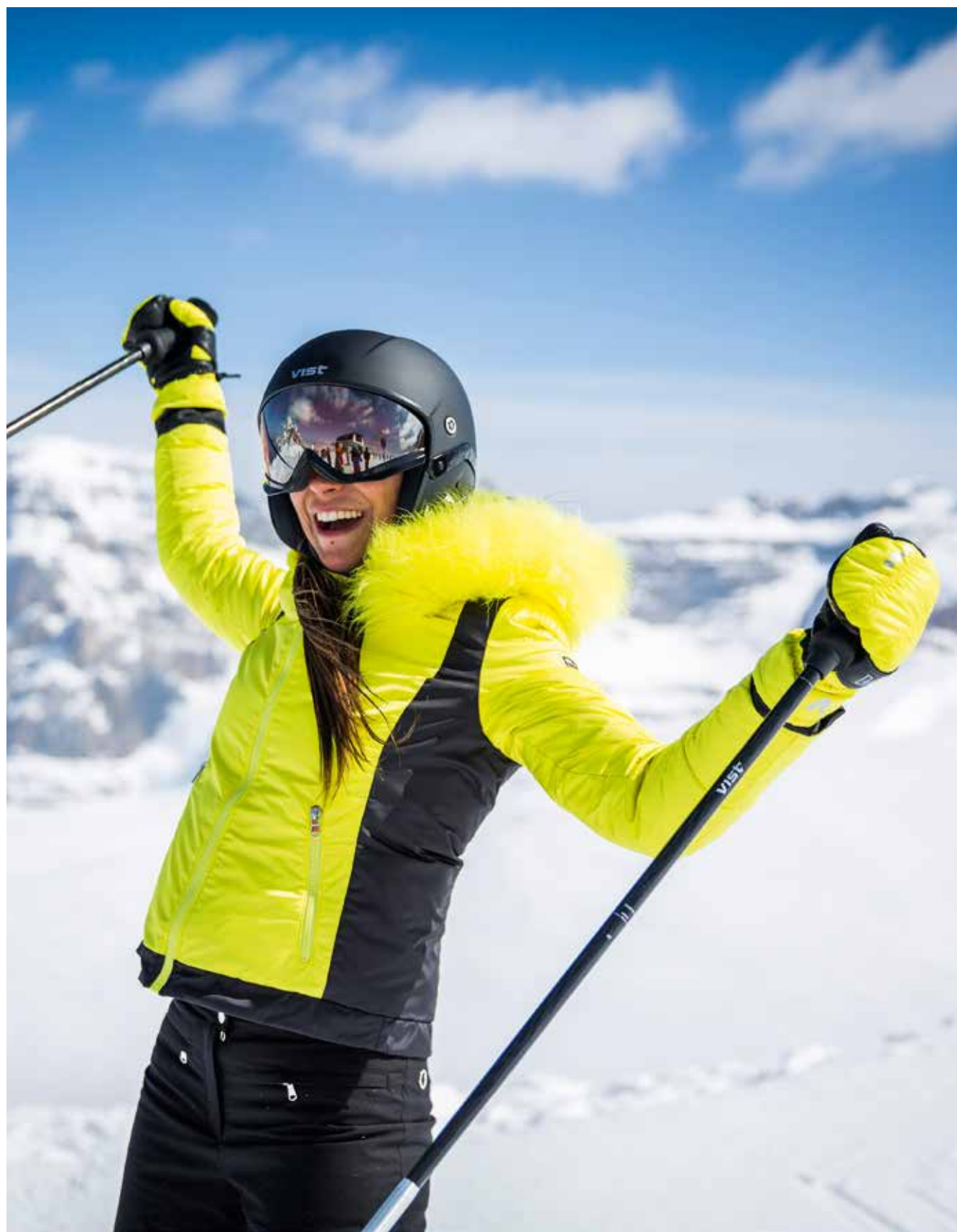

TRENTINO

Italský styl na sněhu

LYŽOVÁNÍ OD ÚSVITU DO NOCI. KURZY VAŘENÍ. TĚSTOVINY
A BUBLINKY NA HORSKÝCH CHATÁCH. ÚŽASNÁ ZASNĚŽENÁ
PANORAMATA. APERITIVY NA HORSKÝCH VRCHOLECH. HOTELY PLNÉ
ÚSMĚVŮ. A JEN DVĚ HODINY DO MILÁNA A BENÁTEK.

NOVÝ HORSKÝ STYL

Číslo světového turismu hovoří jasně: hory stoupají v oblíbenosti. Někdo vyhledává odpočinek v přírodě, v čistém “eco-friendly” prostředí, někdo zase touží po aktivní dovolené: po lyžování i mnoha dalších zimních sportech - tradičních i těch nových jako je chůze/běh na sněžnicích, freeride nebo fatbike. Sportovní výzvy značně usnadňují technologie nové generace, perfektně udržované sjezdovky a snowparky. Trentino se může pochlubit úctyhodnými 500 sjezdovkami v souhrnné délce 800 km, 550 km tratí pro běžky, 50 lyžařskými školami a 2500 instruktory. Navíc se objevilo mnoho dalších vysokohorských potěšení jako je lyžování za úsvitu nebo večer pod hvězdami, horské chaty s výtečnou kuchyní, restaurace, kam se dá dojet jen na saních tažených skútreem i bezpočet příležitostí pro aperitiv. To jsou přidané hodnoty, které stále více oceňují všichni návštěvníci - rodiny i sportovci. Mezi největší přání, jak strávit ideální dovolenou na sněhu, patří lyžování, skvělé jídlo a pití, odpočinek ve spa centrech, které používají produkty z lesů a luk zdejších hor. Hotely mají zcela jedinečnou atmosféru, díky které se hosté cítí přirozeně jako doma. Navíc nabízejí mnoho doplňkových služeb jako jsou večerní programy, soukromé lekce s lyžařskými instruktory a exkurze s horskými vůdci - velmi často jsou jimi sami hoteliéři. Spousta sportu, spousta komfortu, spousta zábavy. To je nový lifestyle dovolené v trentinských Dolomitech. Proto lidé jezdí na hory stále raději.

APLIKACE V DUCHU SNĚHU

Ski Trentino

V angličtině a němčině. Sněhová situace, webcam, otevírací doba lanovek a sjezdovek, předpovědi počasí a sněhových srážek.

Visit Trentino Tourist Guide

V angličtině a němčině. Informace o teritoriu, restauracích, hotelech a místech, která stojí za návštěvu.

Trentino Outdoor

V angličtině a němčině. Popisy tras a mapy ke stažení do gps - pro zimní pěší túry, alpinismus, sněžnice. Sjezdovky. Seznam obchodů a půjčoven s vybavením pro lyžování a další zimní sporty.

Odpočinek na chatě Rifugio Fuciade v nadmořské výšce 1982 m. Passo San Pellegrino, údolí Val di Fassa. Lze sem dojet na sněžném skútru nebo na rolbě.

SOCIÁLNÍ SÍTĚ A WEB TRENTINA

www.visittrentino.it
www.facebook.com/visittrentino
<https://twitter.com/VisitTrentino>
www.youtube.com/c/visittrentino
www.instagram.com/visittrentino/

Publikoval Trentino Marketing v září 2016

Manažer projektu: Carlo Montanaro, Mariella Grossi, Trentino Marketing

Autoři: Elena Bianco, Mariella Grossi

Překlad a úpravy: Lucie Chaya Chvojková

Fotografie: Silvano Angelani Carlo Baroni, Mauro Battistelli, Alberto Bernasconi, Massimo Berruti, Paolo Bisti Luconi, Emil Bosco, Anton Brey, Giovanni Cavulli, Marco Corriero, Arturo Cuel, Pio Geminiani, Alessandro Gruzza, Daniele Lira, Pietro Masturzo, Federico Modica, Pierluigi Orler Dellasega, Michela Palermo, Graziano Panfili, Alessandro Penso, Alessandro Trovati, Matteo Zanvetor

Tisk: Litopaf, Verona

Outdoor: sporty na sněhu

LYŽOVÁNÍ PRODCHNUTÉ EMOCEMI

6

Výtečná zimní kuchyně

TĚSTOVINY, VÍNO A BYLINY

20

Krása po italsku

SVĚTOVĚ UNIKÁTNÍ HORSKÉ VRCHOLY

28

Après ski v italském stylu

ZÁBAVA V HORSKÝCH VÝŠINÁCH

36

Hotely, kam se hosté rádi vracejí

HOTELY PLNÉ ÚSMĚVŮ

42

Jen 2 hodiny do Trenta

TO NEJLEPŠÍ Z ITÁLIE

50

SOUTĚŽ

ZAREGISTRUJ SE A VYHRAJ DOVOLENOU V TRENTINU

Soutěž o fantastickou dovolenou v trentinských Dolomitech, které jsou součástí Světového dědictví UNESCO. Pobyt pro 2 osoby s polopenzí včetně skipasu a překvapení v podobě další sportovní aktivity nebo enogastronomického zážitku. Může to být speciální den na lyžích, večere v italském stylu nebo aperitiv s ochutnávkou nejlepších vín Trentina. V oblasti **San Martino di Castrozza**, která je jednou z nejživějších a nejoblíbenějších lyžařských lokalit v Přírodním parku Paneveggio-Pale di San Martino, s 60 km sjezdovek v nadmořské výšce 1404-2367 m. Kolem dokola vysokohorské vrcholy dolomitické skupiny Pale di San Martino, Cimon della Pala, Vezzana, Rosetta, Sass Maor, vrcholy Val di Roda. Podmínky soutěže a to, jak vyhrát, se dozvíš zde: www.visittrentino.it/soutez

trentino
marketing

OFFICIAL TOURIST BOARD

Outdoor: sporty na sněhu

LYŽOVÁNÍ PRODCHNUTÉ EMOCEMI

Lyžování od úsvitu do noci. Na panoramatických sjezdovkách plných adrenalinu i těch klidnějších, vhodných pro rodiny s dětmi. S moderními lanovkami fronty nehrozí. Výlety s horskými vůdci, gurmánské pochoutky na horských chatách, odpočinek ve spa centrech. To vše je možné zažít na majestátních vrcholech Dolomit.

Lyžařka na Col Rodella-Passo Sella v údolí Val di Fassa. Lze sem vyjet lanovkou poslední generace. Col Rodella má propojení se skiareálem Ski area Belvedere nad Canazei a obdarovává lyžaře nádhernými výhledy na vrcholy Sassolungo, Sella, Sass Pordoi, Tofane a Marmolada.

5 00 sjezdovek v souhrnné délce 800 km - Trentino se může v souvislosti s lyžováním pochlubit opravdu významnými čísly. Umocňuje je krása zdejšího teritoria a jedinečné vrcholy Dolomit, které jsou součástí přírodního dědictví UNESCO. To vše je příslibem skvělé lyžařské dovolené v srdci přírody, kde se den strávený na lyžích stává zážitkem ryzího potěšení. Nemalým dílem k tomu přispívají také technologie v podobě poslední generace lanovek i aktivity, které obohacují dovolenou na sněhu o další příjemné prožitky. Jednou z nich je lyžování za úsvitu **Trentino Ski Sunrise**. Lanovky vyvezou lyžaře do horských výšin ještě před východem slunce a ti se mohou po bohaté snídani, když sluneční paprsky osvítlí během noci vymrzlý sněh, vydat dolů po čerstvém manžestru liduprázdných sjezdovek.

NA SJEZDOVKÁCH TRENTINA TRÉNUJÍ LYŽAŘSKÉ NÁRODNÍ REPREZENTAČNÍ TÝMY VČETNĚ ZVUČNÝCH JMEN JAKO JE NORSKÁ LYŽAŘSKÁ HVĚZDA AKSEL LUND SVINDAL, KTERÝ OCEŇUJE KVALITU SJEZDOVEK, KRÁSU ZDEJŠÍCH HOR, ALE TAKÉ POHOSTINNOST A VŘELOST TRENTINSKÝCH HORALŮ. A PROTO SE SEM VRÁTÍ I NA SOUKROMOU DOVOLENOU SPOLEČNĚ SE SVÝMI PŘÁTELI.

Lyžování v Dolomitech di Brenta je opravdovým zážitkem. Jsou to nejkrásnější hory alpského oblouku s největší lyžařskou oblastí Trentina s 15 km sjezdovek.

SJEZDOVKY PLNÉ EMOCÍ

Zážitky plné příjemných emocí provázejí hosty v Trentinu po celý den. Velkou zásluhu na tom má široký výběr sjezdovek, jejichž technické parametry korunuje nedostižná krása vrcholů Dolomit – každé údolí má své krásné panoramata.

Areál Buffaure-Ciampac v údolí **Val di Fassa**, který je propojený s lyžařskou oblastí **Ski Area Belvedere – Col Rodella di Canazei**, nabízí lyžování s jedinečným výhledem na vrchol Sassolungo téměř z letecké perspektivy, na ostré štíty Gruppo Sellai, na trpytivou ledovcovou čepici Marmolady. Milovníci adrenalinu si nesmějí nechat ujít poslední novinku – černou sjezdovku **Vulcano** se sklonem 58%, která padá střemhlav k horské vsi Pozza di Fassa. Končí tu také mnohem mírnější sjezdovka **Buffaure**, dlouhá 6,5 km, na které si lyžaři užijí výhled na Catinaccio a

na Torri del Vajolet. Pro milovníky pomalého lyžování, kteří se rádi zastavují, aby si v klidu vychutnali pohádkově krásné výhledy do kraje a dopřávají si gurmánské zastávky, bude skvělým tipem **Rifugio Salei** v 2225 m n.m. s výhledem na Sassolungo. Tato sluneční terasa se nachází na sjezdovce areálu Ski Area Col Rodella a je křižovatkou legendárního kolotoče **Sellaronda** (jednodenní okruh v délce 40 km kolem masivu Sella). Chata má v menu alpské speciality jako je horský pstruh nebo výtečné omelety s borůvkami z místních lesů.

Emoce se ještě znásobí na sjezdovce **Paradiso** v **Passo Rolle** v San Martino di Castrozza. Její černá verze je pěkně strmá, červená je odpočinková a umožňuje sem tam se zastavit a obdivovat krásu vrcholu Cimon della Pala. V San Martino si mohou lyžaři vychutnávat také sjezdovky rozsáhlého ski areálu **Tognola** a udělat si zastávku na chatě **Malga Ces** s bohatým výběrem trentinských vín a skvělých specialit na grilu.

Sen lyžovat mezi nejkrásnějšími vrcholy alpského oblouku se stává skutečností v oblasti **Dolomiti di Brenta**, ve skiareálu Campiglio, Dolomiti di Brenta, Val di Sole, Val Rendena, který je se svými 150 km sjezdovek nejrozsáhlejší v Trentinu. Sjezdovka **Pancugolo** s dechberoucím výhledem na Grosté a majestátní věže Cima Brenta a Cima Tosa byla nedávno propojena se sjezdovkou Miramonti, dějištěm slavného závodu 3Tre, kde se jezdí obří slalom Světového poháru.

Kabinkovou lanovkou se dá vystoupat až na **Chalet Fiat** v 2104 m n.m. V 19. stol. sloužila tato chata jako vysokohorský ateliér malíři Gottfriedu Hofferovi, dnes nad ním drží patronát slavná automobilka a je jedním z nejreprezentativnějších míst italského stylu v Trentinu. Dělají tu famózní verzi panna cotty připravovanou z mléka z nedaleké horské farmy. Stylovou večeři je možné objednat v privátní salóňku s dj aparaturou a pak se třeba nechat svézt do údolí Fiatem 500 vybaveným sněhovými pásy.

**800 KM SJEZDOVEK VE DVOU VELKÝCH KARUSELECH
-DOLOMITISUPERSKI A SKIRAMA. OBA SE MOHOU POCHLUBIT
NEJMODERNĚJŠÍMI LANOVKAMI- NAPŘ. LANOVKA Z ALBY NA
BELVEDERE V CANAZEI NEBO TELEKABINKA NA LEDOVEC PRESENA
V PASSO TONALE. PŘEDSTAVUJÍ NEJNOVĚJŠÍ KLENOTY HUSTÉ
SÍTĚ 238 LANOVEK, KTERÉ SPOJUJE BEZPEČNOST, EKOLOGICKÁ
UDRŽITELNOST, KOMFORT A VYSOKÁ PŘEPRAVNÍ KAPACITA.**

ČISTÝ ADRENALIN

Pro opravdové lyžařské experty je ve skiareálu **Skirama Dolomiti Adamello Brenta** v Pinzolu připravena sjezdovka **Tulot Audi Quattro** na hoře Doss de Sabion. Patří mezi nejtechničtější vzrušující sjezdy celého alpského oblouku a může se pochlubit také ojedinělým výhledem na Gruppo di Brenta, Adamello a ledovec Presanella. Na nečekaně strmých stěnách s ostrými změnami směru s jednou mega zatáčkou si může každý prověřit své lyžařské schopnosti. Sjezdovka Tulot je nyní propojená se slavnou sjezdovkou **DoloMitica**. Vznikl tak jedinečně dlouhý úsek se dvěma variantami náročnosti. Místo pro opravdu extrémní lyžaře, které v rámci Trentina vyžaduje nejvíce odvahy, se nachází v Marillevě, v Alta Val Panciana, kde má pro ně připravenou opravdovou výzvu: sjezdovku **Little Grizzly**. Z vrcholu Monte Vigo (2.179 m) se vyrazí střemhlav horským korytem se sklonem 70%. Sjezdovka je otevřena od loňské sezóny a je součástí ski areálu Folgarida-Marilleva.

Před tímto jedinečným dobrodružstvím stojí za to posilnit se na umně zrekonstruované horské farmě **Malga Vigo** s prosklenou panoramatickou střechou, která umožňuje nádherný výhled na okolní horské vrcholy a romanticky zasněžené jehličnany. A jaké se tu podávají speciality? Těstoviny strangolapreti, trentinské knedlíky s lokálním sýrem Casolét nebo tagliatelle se zvěřinovým ragú. Svou délkou je náročná sjezdovka **Olimpionica** v areálu Andalo – Fai della Paganella. Z vrcholu Paganella se vine v délce téměř 5 km až do údolí řeky Adige a cestou nabízí krásné výhledy. Úsek černé sjezdovky asi v polovině sjezdu tvoří srdce sjezdovky. Před jejím sjezdem je vhodné dobře se rozhlédnout. Trénuje tu norský reprezentační tým, a tak není vyloučené, že tu člověk potká v akci slavného Aksela Lunda Svindala. Pauzičku je možné udělat si v tomto případě na horské chatě **Ri-**

Vpravo: Horská chata Chalet Fiat ve 2104 m n.m. Po večeri svezou hosty do údolí Fiaty 500 přizpůsobené pro jízdu na sněhu.

Vpravo dole: Kinderheim delle Marmotte all'Alpe Tognola - babypark a lyžařská školka s pohádkovými postavami. Na protější straně: Lyžařští instruktoři v údolí Val di Fassa.

50 lyžařských škol

V Trentinu je k dispozici **2500** profesionálních lyžařských instruktorů a kolem **50 škol** zaměřených na sjezdové i klasické lyžování, snowbord, telemark, freeride, freestyle a skialpinismus, s certifikací **A.m.s.i., Associazione Maestri Sci Italiani** (info. trentinosci.it/en/schools). Výuka v angličtině, němčině a ruštině. Organizují také denní a noční exkurze na sněžnicích, skialpinistické výpravy a každý týden mají v nabídce nějaký výlet po jedné z tras kolem **Sella Ronda** a jedné z pěti tras po místech s **památkami z 1. sv. války**.

Pro velké sportovce jsou připraveny kurzy freeridu a freestylu v bezpočtu snowparků a sjezdy po černých sjezdovkách plné adrenalinu. Je možné poměřit své síly na Self Time sjezdovkách s časomírou a s pomocí instruktorů vylepšit lyžařskou techniku, styl i držení těla. Velká pozornost je věnována i těm nejmenším lyžařům, každá škola má svoji lyžařskou školku, organizují také kurzy pro handicapované děti a dospělé (snížená pohyblivost, nevidomí).

Co říkají experti a šampióni o sjezdovkách

“Když nám Matka Příroda nenasněží, dokážeme studený terén zasněžit do 70-100 hodin,” říká s úsměvem **Silverio Pezzeri**, šéf týmu údržby sjezdovek a bezpečnosti lanovek Belvedere – Col Rodella údolí Val di Fassa a dodává: “od listopadu jsou v provozu s ohledem na teplotu a vlhkost automatická sněhová děla.

V Trentinu nepoužíváme chemické příměsi na ochlazení sněhu, ale pouze mráz. To umožňuje tvorbu suchých, jemných krystalů, které dokáží vytvořit kompaktní sněhovou pokrývku vysoké kvality, na které se netvoří hrudky.” Kvalita pokrývky se udržuje pomocí moderní technologie **Snowsat**, sněhové rolyb monitorují a upravují povrch sjezdovek, každý večer kontrolují hloubku pokrývky a získaná data vyhodnocuje počítač. Díky vysoké technické kvalitě sněhu a nepřetržité kontrole bezpečnosti sjezdovek si **skiareál Paganella** zvolilo vedení norského národního lyžařského týmu za svoji tréninkovou základnu.

“Mít k dispozici skvělé tréninkové podmínky je pro dosažení výborných výsledků zcela zásadní,” říká **Aksel Lund Svindal**, vítěz 2 Světových pohárů, 9 Světových pohárů ve specializovaných disciplínách, držitel jedné olympijské a 5 světových zlatých medailí. “V Paganelle se cítím doma, jednak kvůli skvělým podmínkám k tréninku, ale i z mnoha jiných důvodů. Mám rád krásu zdejších hor, srdečnost a pohostinnost místních obyvatel a miluju samozřejmě také italský šmrnc třeba v podobě výtečné trentinské kuchyně horské chaty **Rifugio La Roda** na Cima Paganella. Chystám se zorganizovat tady dovolenou pro přátele z Osla, aby viděli, jak tu jdou lyžování a zábava doslova ruku v ruce.”

Mimo otevírací dobu

Den s lyžemi na nohou je v Trentinu dlouhý a lze si ho ještě prodloužit na osvětlených sjezdovkách. Zde jsou tipy na skvělé večerní lyžování včetně otevírací doby - sjezd i běh na lyžích. Sjezdovky: **Pista Col Verde** v **San Martino di Castrozza** (19.30 - 23.15); **Pista Olimpia III** v **Cavalese** v údolí Val di Fiemme (19.30 - 22.30); **Pista Nera** v **Folgarida** (21 - 23, je otevřený poslední úsek černé sjezdovky); **3Tre** v **Madonna di Campiglio** (na objednávku, info@funiviecampiglio.it), běh na lyžích: **Běžkařský okruh Ciancoal**, v **Pozza di Fassa** (fassa.com/IT/Centro-sci-fondo-Pozza-di-Fassa-Ciancoal, úterý, čtvrtek a neděle, 17 - 22). **Centro Fondo lago di Tesero** (visittfiemme.it/it/active-relax/neve/sci-di-fondo/centro-del-fondo-lago-di-tesero, úterý a čtvrtek do 21). **Anello del lago di Andalo** (andalolifepark.it, úterý a pátek do 21).

Výzvy a akrobacie ve snowparcích

Skoky, silné emoce a pocit naprosté svobody: to je svět freeridu - nového populárního způsob lyžování mimo urolbované sjezdovky. Mezi nejlepší snowparky se řadí **Snow Park Monte Bondone** (facebook.com/montebondone.snowpark) nad Trentem se superpipe (120 m), 3 slope style různých obtížností a dětským parkem do 14 let. **Freestyle Arena** (freestyle.adamelloski.com) v Passo del Tonale má více než 25 druhů překážek - skokánky, boxy a jibbingy. **Dolomiti Park** (fassa.com/IT/DolomitiSnowpark) v Canazei ve ski areálu Belvedere je vhodný pro všechny úrovně freeridu: Boardercross má 1 dráhu "easy" a 1 "medium-pro". Nezapomenutelné zážitky slibuje obrovská matrace BigAirBag, která tlumí dopady po všemožných bláznivých skocích. **Ursus Snow Park** (ursus-snowpark.com) v Madonnè di Campiglio na vrcholu Grostè má v nabídce 25 překážek na 6 různých dráhách a trasu Boarder-Cross. Dalším skvěle vybaveným snowparkem je **Sanpe Snow Park** (passosanpellegrino.it/sanpe-park) v Passo San Pellegrino, který se může pochlubit matrací BigAirBag, slope-style v americkém stylu s trasami pro začátečníky, mírně pokročilé i pokročilé a fun boxem. **Burton Progression Park** (tognola.it/en/snowpark/san-martino-snowpark), je jedním z 5 oficiálních evropských parků značky Burton a je součástí skiareálu Ski Area Tognola v San Martino di Castrozza. V repertoáru má 40 překážek všech stupňů obtížnosti a vstup je zdarma. Nedaleký **Rolle Railz Park** (facebook.com/rollerailzpark) v Passo Rolle, je dějištěm významných závodů a freerideři se tu mohou těšit na 5 skokánků, 12 různých railů a 4 funboxy.

TRENTINO DISPONUJE NEOBYČEJNĚ BOHATÝM VÝBĚREM SJEZDOVEK, VE KTERÝCH SE SPOJUJE VYSOKÁ TECHNICKÁ KVALITA S JEDINEČNOU PŘÍRODNÍ KRÁSOU KRAJINY. JEDNOTLIVÁ ÚDOLÍ NABÍZEJÍ VÝHLEDY POKAŽDÉ Z JINÉHO ÚHLU NA VRCHOLY DOLOMIT, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ UNESCO. PATŘÍ MEZI NĚ NAPŘ. GRUPPO BRENTA S ROZSÁHLOU LYŽAŘSKOU OBLASTÍ SE 150 KM SJEZDOVEK.

fugio La Roda, na **Cima Paganella**. Na návštěvníky tu čeká vůně jedlového dřeva, čerstvě upečeného chleba, výhled sahající od vrcholů horské skupiny Brenta až jezeru Garda, ale i tagliatelle s příchutí alpské kleče. Je to ideální místo i pro aperitiv - ať už ve formě trentinských bublinek s čerstvými ústřicemi nebo skleničky bombardina, horkého zabaione, brandy nebo kávy se šlehačkou.

DOVOLENÁ S DĚTMI

Trentino je ideálním místem pro první dětské kroky na lyžích, protože se tu nachází mnoho

areálů, které myslí svojí nabídkou i na rodiny. Děti se tu mohou seznamovat s tímto krásným sportem v absolutním bezpečí. V Madonně di Campiglio se bude těm nejmenším určitě líbit, v **Campo Carlo Magno** se nachází family park s 5 jezdicími koberci a malí zkušenější lyžaři se vypraví na modré (lehké) a červené (středně těžké) sjezdovky s orientací na slunečný jih v okolí lanovek **Monte Spinale** a **Passo Grostè**. Pro rodinné lyžování je ideálních i 100 km sjezdovek v oblasti **Folgaria** s nenáročnými sjezdy. Ski areál **Costa**, propojený s městečkem navetvou, nabízí mnoho začátečnických sjezdovek.

Vlevo dole: Lyžování na snowboardu v Passo Role. Na protější straně: Lyžařští instruktoři v Paganella Fun Clubu, který je dětským rájem plným nafukovacích atrakcí, sáňkovacích svahů a pohyblivých koberců.

Za zmínku stojí **Coston-Fiorentini**, přejmenovaná na „pista Manny“ (podle maskota oblasti Folgaria): má jen mírný sklon a tak je příležitostí k zastávkám, při kterých je možné spatřit mezi stromy siluety zvířat a učit se je zábavným způsobem poznávat.

BĚŽKY A SNĚŽNICE

Trentino je odjakživa rájem klasického lyžování. Dnes se může pochlubit 550 km běžeckých stop vedoucích lesy, kolem jezer a majestátních vrcholů Dolomit. Každoročně se tu koná hned několik mezinárodních závodů, těmi nejslavnějšími jsou Marcialonga (70 km klasickou technikou), Lavazoppet (22 km klasickou technikou) a Millegrobbe (dvoudenní závod na 10 a 30 km klasickou technikou). Běžky fascinují i ty, kdo nemají závodnické ambice a prostě jen milují kouzlo zimní přírody a absolutní ticho hor.

Pocity sounáležitosti s přírodou nabízí např. oblast **Latemar** v údolí **Val di Fiemme**. Hlubokými lesy náhorní planiny vede 50 km tras, které technický personál **Centro Fondo Passo Lavazé** denně svědomitě udržuje (lavaze.com). Jezero **Tesero** se stalo přirozenou běžkařskou základnou, nechybí náročné trasy propojené s těmi, které jsou součástí závodu Marcialonga. Útočiště a zasloužený odpočinek nabízí např. Agritur Piasina s pokoji obloženými modřínovým a borovým dřevem, které mají ducha pastýřské tradice (agriturpiasina.it).

Lesy, nečekané výhledy na otevřené pláně s panenským sněhem, kontrast mezi stínem zasněžených smrků a jasného světla odrážejícího se od sněhu, ve kterém se třpytí jako diamanty ledové krystaly. To vše lze zažít na běžkách v půvabné oblasti **Lavarone**, jejíž náhorní planina se táhne až do průsmyku Vezzena. Po návratu do běžkařského centra **Centro Fondo Millegrobbe** (malgamillegrobbe.it) najdou unavené svaly úlevu v malém wellness centru **1000Gocce** s biosaunou, tureckými lázněmi a odpočinkovou zónou. Další běžkařská bašta se nachází jen kousek od města Trento. **Centro Fondo delle Viote** (scuolascifondovioite.wix.com) leží na úpatí vrcholu Tre Cime na hoře **Monte Bondone**.

Nejlepší Baby Parky

Pro nejmenší návštěvníky je v Trentinu k dispozici velká spousta snow parků, kde si užijí spoustu zábavy na sněhu.

Il **Paganella Fun Park** (paganellafunpark.it) v blízkosti centra Fai je dětským rájem plným nafukovacích atrakcí, mini motosáněk, sáňkařských drah a pohyblivých koberců. Nový park **Paganella Fun Park La Rocca** má v nabídce vzrušující snowtubing. Ve stejném areálu se v oblasti zvané **Ai Prati di Gaggia** (andaloforfamily.com) nachází Biblioigloo s knihami, komiksy a tvořivými dílnami. **Snow Park Biancaneve** ve Val di Pejo (visitvaldipejo.it/index.cfm/in-inverno/bimbi-e-neve/snowpark-biancaneve) je světem plným dobrodružství. Igloo, prolézačky, bangy bally, tubing, lyžařská a snowboard školka, kde se děti seznamují s těmito sporty formou hry. V **Kinderheim delle Marmotte** (sanmartino.com/IT/kinderland_alpe_tognola) v Alpe Tognola nad San Martino di Castrozza se nacházejí pohádkové a vzdělávací dílny, lyžařská školička s pohádkovými postavami a služba babysitting. Baby park **Indian Village** - Ciampac v údolí Val di Fassa je dosažitelný lanovkou z Canazei a nabízí pohyblivé koberce a gumové čluny pro jízdu na sněhu (fassa.com/IT/Attivita-e-sport-in-Val-di-Fassa--Bambini-inverno). **Fabilandia** (moena.it/it/parco-fiabilandia-inverno) v Moeně zase organizuje odpolední "happy hours" se svačinkou a dětskou diskotékou.

Velké foto vlevo: Procházky na sněžnicích se těší mezi milovníky horských sportů stále větší oblibě.

Malé foto na protější straně: restaurace Fienile Monte na sjezdovkách Col Rodella-Passo Sella.

Večeře v nebeských výšinách - na horské chatě

Večeře při svíčkách ve 2260 m n. m. v restauraci **Fienile Monte** nad Canazei, na **Sellarondě**, ve společnosti nedalekých majestátních vrcholů **Sassolungo** a **Sass Pordoi** - to je splnění sen mnoha zamilovaných párů. Kapacita je jen 8 stolů a v původní stáji tu dnes mají sklípek se stěnami ze slámy s výběrem nejlepších italských vín. K připitku se tu tradičně používá šumivé víno **Trentodoc** nebo koktejly **Hugo**: šumivé rosé se sirupem z květů černého bezu. Obsluha nosí z kuchyně nápadité pokrmy z trentinských produktů jako je cappuccino z polenty ze Stora nebo fonduta - omáčka ze sýrů ze zdejších salaší. Chata je dostupná z průsmyku Sella na sněžném skútru nebo na rolbě (fienilemonte.it).

PARAGLIDING NAD PAGANELLOU NEBO NAD
ÚDOLÍM VAL DI FASSA PŘINÁŠÍ JEDINEČNÉ
EMOCE. PŘÍSLIBEM VELKÉHO VZRUŠENÍ JE
I ICECLIMBING - HOROLEZENÍ PO LEDU- PO
ZAMRZLÝCH VODOPÁDECH CASCADE DI VALORZ
V ÚDOLÍ VAL DI RABBI.

Paragliding: létat se dá v Paganelle i v
údolí Val di Fassa. Stále oblíbenější jsou
adrenalinové sporty plné opravdových
výzev od skialpinismu po freeride.

Ekologickou a současně zábavnou zimní sportovní aktivitou jsou výlety na sněžnicích, které se těší u milovníků hor stále větší oblibě. Jsou příslibem příjemné samoty uprostřed lesů v panenské alpské přírodě. Je cítit jen vůně pryskyřice a slyšet křupání čerstvého sněhu. Lze to zažít např. při výstupu na vrchol **Cima Costazza** v údolí Val Venegia, což je krásná 3,5 hodinová exkurze Přírodním parkem Paneveggio – Pale di San Martino s převýšením 600 m. Stoupání je mírné a následný výhled opravdu skvostný. Dojde se na chatu Baita Segantini, kde je možné si před návratem trochu odpočinout (restaurace je otevřená pouze v létě, v zimě je třeba mít jídlo s sebou).

Alta Val di Non - odměňuje uspokojením z výstupu ty, kteří se vydají podél horského hřebenu průsmykem Passo della Mendola. Po 3,5 hodinách dojdou ke kříži na hoře Monte Roen s převýšením 800 m. Prochází se lesy, pastvinami kolem farem a salaší, trasa nabízí výhled v rozsahu 360° od Dolomit di Brenta, přes vrcholy Maddalene až po horskou skupinu Ortles-Cevedale. Zpočátku mírné stoupání s přibližováním se k nejvyššímu vrcholu průsmyku Mendola značně přitvrdí, odměna je ale sladká - kouzelný výhled na jablečné sady údolí Val di Non na jedné straně a na druhé výhled

Nenechte si ujít: velké sportovní události

SVĚTOVÝ MUŽSKÝ POHÁR V ALPSKÉM LYŽOVÁNÍ

22. prosince -
Madonna di Campiglio
3trecampiglio.it
22. prosinec bude
letošním dnem ve
znamení závodu 3Tre
na legendární sjezdovce
Miramonti v Madonně
di Campiglio, který je
součástí Světového
poháru v obřím slalomu
a patří mezi nejstarší
závodů alpského
oblouku. 2 večerní kola

a bohatý doprovodný
program proměňuje
každý rok závodní den
v jeden velký svátek.
 Díky úspěchu posledních
ročníků potvrdila lyžařská
federace FIS dějiště
závodu v Madonně di
Campiglio na příští 3 roky.

LA CIASPOLADA

6. ledna 2017 - Val di Non
ciaspolada.it
Pochod a běh na
sněžnicích
La Ciaspolada je italskou

zimní královnou mezi
závodů pro veřejnost ve
sportech na sněhu a je
také jedním ze stěžejních
setkání milovníků sněžnic
na světové úrovni.
Koná se již tradičně 6.
ledna - v den svátku
zvaného Epifania (italský
svátek čarodějnic) - v
horní části údolí Val di
Non a pokaždé přiláká
přes 6000 účastníků.
Závod představuje nejen
příležitost pro poměření
sil mezi profesinály, milují

ho i rodiny s dětmi a amatérští sportovci všech úrovní.

FIS TOUR DE SKI CROSS COUNTRY WORLD CUP

7.- 8. ledna 2017 - Lago di Tesero e Alpe Cermis
fiemmeworldcup.com
7. a 8. ledna se v údolí Val di Fiemme odehraje již tradičně závěrečná etapa velkolepé Tour de Ski v klasickém lyžování. Závody proběhnou na stadionu Stadio

del Fondo di Lago di Tesero a dějištěm závěrečného stoupání se stane opět sjezdovka Olimpia dell'Alpe Cermis, jejíž sklon ohromuje početné publikum od prvního ročníku v r.2007. Beze změny zůstává osvědčený sobotní hromadný start (10 km - ženy a 15 km muži) a nedělní časovka posledních 9 km mezi stadionem Stadio del Fondo a sjezdovkou v Alpe Cermis.

MARCIALONGA

29. ledna 2017 - Val di Fiemme e Val di Fassa
marcialonga.it

Tisíce "bizonů", jak bývá žertem přezdíváno účastníkům běžeckého závodu Marcialonga od amatérů po šampióny z Itálie a celé Evropy, už 44 let zdolávají trasu nejdůležitějšího italského závodu na běžkách, která vede přes dvě alpská údolí - z horského městečka Moena do Cavalese,

přes Canazei, Predazzo, kolem jezera Lago di Tesero, včetně stoupáku v oblasti Cascata, který velmi často rozhodne o závěrečném pořadí.

FIS SVĚTOVÝ POHÁR V SEVERSKÉ KOMBINACI **13-15. ledna 2017**

Predazzo e Lago di Tesero
fiemmeworldcup.com
Mistrovský um "létání" na lyžích a vytrvalost na běžkách - to je spojení severské kombinace, pro kterou je tento

závod ve Val di Fiemme tak jako každý rok nejvýznamnějším svátkem sezóny. Velkolepá podívaná se odehraje na stadionech Stadio del salto di Predazzo a Stadio del Fondo al Lago di Tesero, které se promění v jeviště jednoho z kol Světového poháru. Bohatý hudební program nebude chybět.

NA SNĚHU JE MOŽNÉ DĚLAT VŠECHNO: JEZDIT NA FATBIKU, PODNIKAT VYJÍŽDKY NA KONÍCH NEBO S DĚTI NA PONÍCÍCH, NECHAT SE TÁHNOUT NA LYŽÍCH PSÍM SPŘEŽENÍM V CENTRU WINDSHOT.IT V PASSO COE NEBO V CENTRU DOGSLEDDING ATHABASKA V MADONNĚ DI CAMPIGLIO.

Fatbike, paragliding a další adrenalin

Sjezd panenským sněhem jako sladká odměna za námahu při výstupu. To je kouzlo skialpinismu, pro který se v Trentinu nacházejí opravdu nádherné trasy. Výstup na **Cima Brenta** údolím Massari je úžasnou, ale technicky velmi náročnou trasou, která patří mezi klasiku Dolomit pro opravdu zkušené a fyzicky zdatné skialpinisty (8 hod). Na vrchol **Cima Mulaz**, v srdci hor **Pale di San Martino**, se dojde strmým výstupem a zdoláním jednoho hřebenu. Sestup nabízí úchvatný výhled, ale technická náročnost a délka trasy zpřístupňuje tuto krásu opět jen velmi zdatným skialpinistům (6 hod). Z vrcholu **Cima d'Asta**, který je součástí skupiny Lagorai se otvírá úžasný výhled v rozsahu 360°. Lze sem dojít výstupem od jezera Cima d'Asta mezi ohromujícími žulovými stěnami a průrvami, k jejichž zdolání je třeba ocelových lan i strmých propastí, ze kterých tuhne krev v žilách (4 hod). Freeride v trentinské přírodě umožňuje opravdu zakusit, co je to "power of powder" - v tomto případě síla prašanu. Nepopsatelně krásné jsou sjezdy od nejvyšší stanice lanovky Sass Pordoi, přes canale delle Torrette, canale di Joel a "klasiku" Val Lasties. V **Parco Naturale Adamello Brenta** se nachází legendární trasa mimo sjezdovky **Passo Tonale**: sjíždí se horským koridorem Passo del Dito, třešničkou na dortu je slavné místo zvané **Cantiere**, kde se projíždí horní částí Val Presena. Sjezd zvaný **Fradusta** v **Parco Naturale Paneveggio-Pale di San Martino** je doslova dechberoucí - sjíždí se mezi horami a pod obrovskými stěnami vrcholů Cima Canali a Cima Vezzana až do údolí **Val Canali**. Trochu extrémním, ale díky možnosti létání v tandemu přístupný téměř

každému je paragliding, který nabízejí např. **Fassafly** (fassafly.com) nebo **Sport Check Point** (fassasport.com) v údolí Val di Fassa a **Ifly** pro létání pro změnu nad Paganellou (www.iflytandem.it). V Trentinu je možné vyzkoušet i **fatbike** - jízdu na kole se silnými pláště, dokonce i s možností přídavného motoru - např. v oblasti Fai della Paganella v centru **Paganella Bike** (dolomitipaganellabike.com) nebo v edubike, kde se zaměřují na udržitelný způsob přepravy Val di Fassa (edubike.it), v centru **Ski Area di Folgaria** i v noci (folgariaski.com), a v oblasti Dimaro v centru **Val Di Sole Bike Rent & Tour** (valdisolebike.com). Zimní projíždku na koních s doprovodem lze vyzkoušet v Centro di equitazione di Andalo v oblasti Paganella (tel. +39 0461 585900). **Centro di equitazione Alpina Val di Sole** v městečku Pellizzano má v nabídce také jízdu na ponících pro děti (maneggio.net). **Club Ippico Fontanelle** a Predazzo nabízí projíždky na koních údolím Val di Fiemme (clubippicofontanelle.it).

na vrcholy Lagorai, Sciliar, Catinaccio Rosengarten, jezero Caldaro a město Bolzano. Kdo má rád divokou přírodu, může vystoupat na sněžnicích až do **Val di Fumo** v přírodním parku Parco Adamello-Brenta. Je to nejvyšší část údolí Val Daone v oblasti Giudicarie Centrali, panenskou krajinou kolem zamrzlých vodopádů, které jsou magnetem horolezců, lze dojít až k jezeru Lago di Malga Bissina. Jde o dlouhou a náročnou trasu (cca 6 hod), ale ve výšce 1800 m n. m. vynaloženou námahu bohatě vynahradí panoramatický výhled do údolí a na vrchol Massiccio del Caré Alto.

SOUTĚŽ

MŮŽEŠ VYHRÁT DOVOLENOU V TRENTINU PRO 2 OSOBY S POLOPENZÍ A SKIPASEM

A k tomu jedno překvapení: úžasné dobrodružství na lyžích v oblasti San Martino di Castrozza, která je jednou z neživějších a nejoblíbenějších lyžařských lokalit v Přírodním parku Paneveggio-Pale di San Martino, s 60 km sjezdovek v nadmořské výšce 1404 - 2367 m. Kolem dokola vysokohorské vrcholy dolomitické skupiny Pale di San Martino, Cimon della Pala, Vezzana, Rosetta, Sass Maor, vrcholy Val di Roda. Podmínky soutěže a to, jak vyhrát, se dozvíš zde: www.visittrentino.it/soutez.

Pro skialpinismus se v Trentinu nachází opravdu nádherné trasy.

Mezi ty nejoblíbenější cíle patří Cima Brenta, Cima Mulaz v srdci horské skupiny Pale di San Martino a Cima d'Asta.

ADRESY

Chata Rifugio Salei a restaurace Fienile Monte

Gurmánská kuchyně na sjezdovkách Col Rodella Passo Sella, Canazei
tel. +39 335 7536315
rifugiosalei.it;
fienilemonte.it

Malga Ces

Historická chata přímo na sjezdovce
Loc. Malga Ces, San Martino di Castrozza
tel. +39 0439 68223
malgaces.it

Chalet Fiat

Pod patronátem významné automobilky, italský šarm a lifestyle v horských výšinách
Loc Monte Spinale, Madonna di Campiglio
tel. +39 333 1938030/
+39 0465 441507
chaletfiat.net

Malga Vigo

Zrekonstruovaná historická salaš na jedné z nejlepších sjezdovek Trentina
Piana delle Malghette, Pinzolo
tel. +39 333 7687978
malgavigo.it

Rifugio La Roda

Jídla provoněná alpskou kletí, ústřicemi a bublinkami
Cima Paganella, Andalo-Fai della Paganella
tel. +39 348 8939544 /
+39 340 5841890
laroda.it

Baita Gardonè

Lounge bar a jazz s výhledem na Latemar
Loc. Gardonè, Predazzo
tel. +39 0462 503110

Výtečná zimní kuchyně

TĚSTOVINY, VÍNO A BYLINY

Křišťálová voda z ledovců,
produkty v podobě darů lesa
a horských luk. V tom tkví
tajemství zdravé kuchyně
s intenzivními chutěmi.

Venkovské recepty i ty, jejichž
autory jsou šéfkuchaři ověnění
hvězdičkami. A nechybí ani
tělnatá červená vína a slavné
trentinské bublinky.

Hory znovuobjevily
těstoviny. Příkladem
je výtvar šéfkuchaře
Restaurace El Molin, který
patří mezi nejnápaditější
a nejoriginálnější
šéfkuchaře v Dolomitech
(alessandrogilmozzi.it). Jeho
pokrmu voní bylinami a lesem.
Je mistrem vaření při nízké
teplotě a kreativního způsobu
uzení.

HORSKÁ KUCHYNĚ PROŽÍVÁ SVOJI RENEZANCI. ZÁSLUHU NA TOM MAJÍ ŠÉFKUCHARI OVĚNČENÍ MICHELINSKÝMI HVĚZDIČKAMI I ZNOVUOBJEVOVÁNÍ JEDNODUCHÝCH JÍDEL ZDEJŠÍ TRADICE. JSOU ZDRAVÁ A NAVÍC PLNÁ INTENZIVNÍCH CHUTÍ A VŮNÍ, PROTOŽE INGREDIENCE POCHÁZEJÍ OD LOKÁLNÍCH ZEMĚDĚLCŮ A NESOU V SOBĚ ENERGII ZDEJŠÍHO ČISTÉHO VZDUCHU A KŘIŠTÁLOVĚ PRŮZRAČNÝCH VOD.

Osm michelinských restaurací. Chutě a vůně Trentina, které mají sílu přírody i sílu trentinského čistého horského vzduchu, vonícího v zimě sněhem a v létě senem a jehličím. Život jim dává také křišťálově čistá voda z ledovců bohatá na minerály z dolomitických skal. Intenzitu jim propůjčuje půda, která i přes drsnost horského podnebí dokáže darovat voňavé byliny a houževnaté rostliny. To vše se promítá v horských produktech. Sýr, mléko, uzeniny, sladkovodní ryby a víno tu mají výrazné chutě dáv-

ných dob a jsou na hony vzdálené moderním homologačním tendencím. A pak jsou tu také tradiční recepty. Kdo si myslí, že horská kuchyně je fádni a bez velkého výběru, nikdy ji pořádně neochutnal a zřejmě nikdy neseděl u trentinského stolu s těmi, kdo jídlo připravovali. Nenechal si vyprávět dávné příběhy, které jsou s místními kulinářskými tradicemi spojeny. Součástí zdejších tradic jsou například husté polévky, které představují vydatný oběd samy o sobě. Na zdejších salaších se vaří odjakživa. Na salaši **Malga Canali** mají v menu tradiční polévku s houbami a kroupami, jaká se dělala kdysi. Salaš se nachází ve stejnojmenném údolí, které patřilo k panství knížat Welspergů a dnes je součástí Přírodního parku Paneveggio-Pale di San Martino. Majitelka Gianna Tavernaro se svými dcerami dávají hostům zakusit autentickou atmosféru zdejší rolnické reality. Nosí tradiční oblečení a servírují jim své pokrmy v restauraci, jejíž interiér tvoří dřevo a kámen a protepluje ho neodmyslitelný krb. V jídelním lístku jsou v nabídce např. carne fumada (uzené maso), la lucanica cauriota affumicata (uzená klobása), sýr Tosela smažený na másle (říká se mu Botiro) - obojí z mléka od vlastních krav pasoucích se na pastvinách oblasti Primiero.

Rodinné tradice jsou přítomné i v oblasti Folgaria. Majitelé restaurace **Da Ugo** se jmenují Leitempergher, což znamená "lidé z hor". Přišli z Westfálska a od 20. letech minulého století podávají hostům ve své restauraci domácí gnocchi, fettucine s houbami, guláš nebo hovězí na víně Teroldego. Krásný dřevěný sál horské chaty **Rifugio Fuciade**, vybavený kachlovými

Foto nahoře: Malga Canali v Národním Parku Paneveggio-Pale di San Martino. Tradiční kuchyně od uzených mas po husté polévky z horských farem. Dole: oběd na chatě chaletfiat.net s výhledem na Dolomity di Brenta.

kamny a vyzdobený sbírkou zemědělských nástrojů a starých akordeonů, skvěle zapadá do prostředí náhorní plošiny Fuciade nad průmyslem Passo San Pellegrino. Je to království dvou velkých šéfkuchařů - Sergia Rossiho a jeho syna Martina. Jako první propadl Sergio vinařské vášni a to tak nekompromisně, že se sám pustil do hloubení svého vinařského sklepa do skály. Kuchařské umění Rossiů je důkazem obdivuhodné schopnosti horalů využít všeho, co je jedlé. Ve svém kulinářském repertoáru mají např. ravioli

Velká vína malých vinařů

Vinařskou tradici Trentina není třeba dlouho představovat. Vinice má ve své spádové oblasti více než polovina obcí a plošně je tu v rámci celé Itálie nejvyšší procento vinic, ze kterých pochází víno s denominací doc (80%). **Trentino** je zemí velkých vín a domovem malých vinařství vedených vinaři-alchymisty. Jedním z nich je **Eugenio Rosi**, enolog vychovaný prestižním Agrárním institutem v San Michele all'Adige, který provedl hotovou revoluci v procesu výroby vína, tak aby bylo opravdu přírodní. Jet do Trentina a neotevřít ani jednu láhev jeho legendárního červeného Marzemina della Vallagarina s názvem Poiema by byla velká škoda (Via Tavernelle, 3/B Volano, tel: +39 0464 461375).

Z historického vinařského institutu v San Michele all'Adige vzešel také další vinař **Mario Pojer**, který má vinařství spolu se svým společníkem **Fiorentinem Sandrim** na svazích Faedo na začátku údolí Val di Cembra. Od počátků v r.1975 do dneška vzešlo z jejich sklepa mnoho lahví vína výtečné kvality. Např. jedno z jejich prvních vín - Müller Thurgau z hroznů, vypěstovaných v 700 m n.m. nebo Besler Blank a Ross vyrobené z několika druhů odrůd pocházejících z vinic u stejnojmenného statku. Jejich opravdu husarským kouskem je magické meditační víno Merlino (pojeresandri.it). Další dcerou Agrárního institutu je **Elisabetta Foradori**, která je tak jako E. Rosi členkou spolku Svobodných trentinských vinařů **Dolomiti**, které spojuje zemědělská hrdost, láska k přírodě a tradicím vlastního teritoria. E. Foradori pěstuje víno od r. 2002 podle principů biodynamického zemědělství a využívá přitom svých znalostí přírodních cyklů a specifických vlastností území, kde žije. Své Teroldego uchovává v jílových amforách, protože jejich forma a poréznost tohoto materiálu zajišťují velkou čistotu a rovnováhu při procesu transformace hroznů ve víno (elisabettaforadori.com).

Dvěma vysokoškolskými tituly a titulem Nejlepší enolog do 35 let r. 2012 se může pochlubit **Erika Pedrini**, která představuje nejmladší generaci vinařství **Azienda Vitivinicola Pravis**, v údolí Valle dei Laghi. Obnovili zde tradici vinných odrůd z dob Rakouska-Uherska jako je Negrara al Franconia.

Údolí Valle dei Laghi se vyznačuje tím, že se tu vyrábí dezertní víno **Vino Santo Doc** jehož sklenkou končí zpravidla každá významnější večeře. Vzniká z hroznů Nosioly, autochtonní voňavé odrůdy za významného přispění větru vanoucího od jezera Garda, který prosušuje hrozny umístěné na velkých sítích a zvyšuje v nich koncentraci obsaženého cukru. Každý rok tak vznikají lahve s cenným obsahem v podobě velmi kvalitního vína s intenzivní vůní a harmonickou chutí v ústech, které se může nechávat zrát třeba i padesát let. (fondazione Slow Food/it/presidi Slow Food/vino-santo-trentino).

Zde nahoře: sladkovodní ryby z horských potoků jsou specialitou restaurace Osteria de l'Aquarol v horské vsi Panchià. Na protější straně: na chatu Fuciade lze dojet na saních, na lyžích nebo dojet na sněžnicích. Nenechte si ujít ravioli s divokými hruškami.

SNOW ITALIAN STYLE

Alessandro Bellingeri

Ročník 1983, nejlepší šéfkuchař severní Itálie r. 2012. Jedním z tajemství jeho úspěchu jsou aromatické byliny a zelenina z vlastní zahrady.

Smažené rybí směsi a rizota

Trentino je také územím bohatým na ryby - ať už těch sladkovodních jezerních nebo těch, které milují ledovou vodu divokých horských potoků. Maso těchto ryb má jemnou chuť a voní čistotou zdejších vod. Jednu z neobvyklých příležitostí, jak si je vychutnat, představuje tzv. fritto misto - smažená rybí směs (která se obvykle připravuje z mořských druhů ryb) doplněná zeleninou a jogurtovou omáčkou z nabídky restaurace Osteria de L'Acquarol v Panchià. Je invencí Alessandra Bellingeriho, mladého šéfkuchaře z Cremony, který se nechal adoptovat údolím Val di Fiemme. Na talíři kombinuje trentinské delikatesy s kreativitou a talentem, které se v něm naplno rozvinuly pod vedením slavných kuchařských mistrů (Bottura, Crippa, Gilmozzi, Spigaroli). Za ochutnávku stojí také jeho famózní rizoto s ricottou servírované s uzeným marinovaným sivenem.

s planými hruškami, které se kdysi sbíraly a sušily, aby alespoň částečně nahradily drahý cukr; "lagot da mont", těstoviny ve tvaru nasekaných širokých trubek s borůvkami a dušeným jelením masem;

Vybraným stylem se vyznačuje restaurace **Alfiero** v Madonnè di Campiglio, kterou vede od počátku rodina Lorenzetti. V menu září např. tagliatelle z kaštanové mouky s ragú z divočiny. V údolí Val di Sole si užijí milovníci ryb ze studených horských vod. Bývalý matematik Alessandro Da Prà spolu s bratrem Andreou vytvořili ze stáje domu **Corte dei Toldi** malou restauraci. Připravují pstruhy, siveny i marény.

A trentinská pizza? Olej od Gardy, jehněčí prosciutto z údolí Val di Fiemme, sýr Trentingrana a uzenina lucanica, jsou jen některými z 60 lokálních ingrediencí pizz, které vyndávají z dřevěných pecí bratři **Crepazovi** ve své pizzerii **Le Giare** v Pozza di Fassa. Další zvučné jméno je **Bistrot Dolomeiu** v městečku Andalo, kde mladý šéfkuchař **Filippo Crippa** připravuje sláný koláč focaccia s žitnou moukou, soleným masem carne salada, zvěřinou i pstruhy, ale také pizzy z italské mouky mleté postaru mezi kameny.

JAKÁ JE PIZZA Z DOLOMIT? PŘIPRAVENÁ Z MOUKY MLETÉ MEZI MLÝNSKÝMI KAMENY A OLIVOVÉHO OLEJE OD JEZERA GARDA, SE SÝREM PARMAZÁNOVÉHO TYPU TRENTINGRANA A JEHNĚČÍM PROSCIUTTEM Z VAL DI FIEMME. Z PECE NA DŘEVO SE TU ALE VYNDÁVÁ TAKÉ ŽITNÁ FOCCACIA S KOUSKY PSTRUHA NEBO NALOŽENÉHO MASA "CARNE SALADA". I TOTO JSOU OPRAVDOVÉ POKLADY ZDEJŠÍCH ÚDOLÍ.

MLADÍ ŠÉFKUCHAŘI

Teritorium tak štědré na produkty inspiruje mnoho současných šéfkuchařů, kteří oceňují jejich čerstvost a kvalitu. Trentino se může pochlubit novou generací talentovaných kuchařů, kteří jsou se svým uměním, využívajícím v maximální možné míře lokálních produktů a chutí, opravdovými ambasadory zdejšího teritoria. "Vědomý styl života uprostřed přírodní botanické zahrady" je každodenní inspirací pro **Paola Donei**, šéfkuchaře a patrona salaše Malga Panna v Moeně, který získal svoji první michelinskou hvězdičku ve svých 19 letech jako nejmladší v Itálii a od r. 1993 o ni nepřišel. Panenská příroda je jeho výzkumnou laboratoří. Divoké byliny a houby nasbírané jeho otcem Vigiliem v lesích na úpatí Latemaru, sýry, zvěřina, jehněčí

To nejlepší z Itálie v Trentinu

Caseificio Sociale Val di Fassa.

Trentingrana a sýr z alpských pastvin, máslo, jogurt a med (Strada Dolomites 233, tel: +39 0462 764076).

Caseificio Sociale di Primiero. Botiro - máslo s označením Slow Food a sýry ze salaší a farem oblasti Primiero (Via Roma 179, Mezzano, tel: +39 0439 62941, primiero.com).

Caseificio Sociale di Predazzo e Moena. Tady se dá koupit slavný sýr Puzzone /Smradoch/ (puzzonedimoena.com).

Azienda Agricola del Mazarol. Kozí sýry, které patří mezi nejlepší v Trentinu,

bio produkce medu, jogurtu (Loc Zortea, Canal San Bovo, tel: +39 0439 719347, fattoriadidattica.trentino.it).

Mèlga de Fascia (caseificio sociale di Pera, Campitello e Canazei). Mléko, smetana a sýry zdejšího údolí (Strada Dolomites, 233, Pera d Fassa, tel: +39 0462 764076; Str. De Pent de Sera 17, Campitello di Fassa, tel: +39 0462 750301).

Caseificio Sociale Val di Fiemme. Sýry z koziho a kravského mléka ze zdejšího údolí (Loc. Bivio Carano, Cavalese, tel: +39 0462 340284).

Caseificio Sociale della Val di Sole. Presanella – výrobci sýru Casolè (Presidio Slow Food) www.caseificiopresanella.it

Caseificio degli Altipiani del Vezzena. Zpracovává mléko z horských oblastí Folgaria, Lavarone a Luserna a vyrábí z něj nejstarší trentinský sýr Vezzena - Via Guglielmo Marconi, 7, Lavarone - tel. +39 0464 783106 www.caseificiovezzena.it

Ballardini. Lokální víno, sýry a uzeniny, degustační prkénka (P.zza Brenta Alta 21, Madonna di Campiglio, tel: +39 0465 441056, ballardini.to)

La Boscaiola. Uzeniny typu mortandela a ciuga (Slow Food), trentinský špek, jelení prosciutto. Grill bar, pekárna a vinotéka. Via Cima Tosa 49, Madonna di Campiglio, tel. +39 0465 443208

Casa del Formaggio Dellagiacom. Sýry a další výtečné výrobky trentinských hor: sladké pečivo, med a grappa (Piaz del Melgher 4, Pozza di Fassa, tel: +39 0462 763688).

Trota Oro. Nabídka pstruhů, sivenů a marén chovaných v sladkých vodách z ledovců Dolomit. Uzené nebo marinované v sladké soli z oblasti Cervia (trotaoro.it).

Restaurace L'Chimpl v Tamionu používá byliny a produkty z okolí. Od sýrů z horských farem po borovicové špičky a jehlice.

z Val di Fiemme - to vše pro něj bylo podnětem k návratu k tradicím původní trentinské kuchyně, které dal svoji vlastní interpretaci. Ať už se jedná o klasické “canederli al Puzzone di Moena” - knedlíky plněné aromatickým sýrem, který se nazývá doslova Smradloch z Moeny, polévané máslem z alpských pastvin, nebo vlašné špagety se sivenem (sladkovodní lososovitá ryba), krémem z topinamburu a praženými oříšky.

Esence trentinských hor s jejich omamnými vůněmi jsou jasně patrné také v menu **Stefana Ghetty**, šéfkuchaře restaurace **L'Chimpl**, v horské víšce Tamion v údolí **Val di Fassa**, u silnice vedoucí k jezeru Carezza. Borové špičky, černý bez, divoký fenykl, ale i borové jehlice jsou méně známými ingrediencemi kuchyně plné nadšení, invence a výsledkem hledání vlastních kořenů. Stefano vystudoval mezinárodní hotelovou školu a od svých 22 let vede restauraci hotelu rodiny své ženy. Lásky k horám se odráží ve všech jeho výtvorech, příkladem jsou bio vejce z Tamionu se špenátem, sýrem cuore di Fassa, bramborami a lanýži. Kuchařský um otce Maurizia a syna Stefana Taitů je magnetem restaurace **Costa Salici** v **Cavalese**. Vyhlášené jsou jejich bramboračky se sýrem a červeným zelím nebo žitné ravioly s jelením ragú, sušenými rajčátky, bylinkovými pestem a jalovcem. Elegantní jemností se vyznačuje jeho uzžený siven s raklettovými bramborami i pstruh v sladkokyselé omáčce.

NA VEČEŘI NA SNĚŽNÉM SKÚTRU

Kouzlo horských vrcholů, jejichž bílé čepice se ztrácejí v temnotě nebe, třpytivý sněh odrážející světlo měsíce. To vše je součástí půvabu večere na horské chatě, která je dosažitelná pouze na sněžnicích nebo na sněžném skútru. Z městečka Molveno se tak dá vyrazit na **Rifugio La Montanara**, klasickou horskou boudu s krbem v nadmořské výšce 1525 m, přímo proti Dolo-

NEZAPOMENUTELNÝ ZÁŽITEK PŘEDSTAVUJE VEČEŘE V RESTAURACÍCH HORSKÝCH CHAT VYSOKO V HORÁCH. S ÚCHVATNÝM VÝHLEDEM NA VRCHOLY LATEMARU, HORSKÉ SKUPINY BRENTA A SKALNÍ HOMOLE PALE DI SAN MARTINO. ALE TAKÉ NA UMĚLECKÁ DÍLA POKRYTÁ SNĚHEM.

mitům di Brenta. Dá se sem vyjet i lanovkou, ale mnohem efektnější je dojet sem lesem na sněžném skútru nebo dojít dvouhodinovou procházkou na sněžnicích a cestou si užívat plnými doušky krás zdejší přírody. Zdejší specialitou jsou špagety na houbách s Mortandelou, hovězí líčko na víně Trenodoc. Jedinečnost

restaurace **Cascina Zeledria** v **Campo Carlo Magno** nad **Madonnou di Campiglio** (dosažitelné na lyžích nebo sněžném skútru) je lávový kámen uprostřed stolu, na kterém si hosté opékají různé druhy sýra, masa a zeleniny. Dalšími zdejšími specialitami jsou těstoviny strangolapreti na másle nebo sýrová polenta s klobásou a houbami.

Při svíčkách se večerí v **Baitè Caserina** v oblasti **Alpe di Pampeago**, která sídlí v opravené stáji s použitím dřeva z červených smrků, ze kterých se vyrábějí i housle. Na stůl vám tu přinesou výtečné papardelle se zvěřinovým ragú. Gurmánský zážitek umocňuje výhled na vrcholy Latemarů

SOUTĚŽ

MŮŽEŠ VYHRÁT DOVOLENOU V TRENTINU PRO 2 OSOBY S POLOPENZÍ A SKIPASEM

A k tomu jedno překvapení: večeři v italském stylu na salaši mezi vrcholy Dolomit v oblasti San Martino di Castrozza, která je jednou z nejživějších a nejoblíbenějších lyžařských lokalit v Přírodním parku Paneveggio-Pale di San Martino, s 60 km sjezdovek v nadmořské výšce 1404 - 2367 m. Kolem dokola vysokohorské vrcholy dolomitické skupiny Pale di San Martino, Cimon della Pala, Vezzana, Rosetta, Sass Maor, vrcholy Val di Roda. Podmínky soutěže a to, jak vyhrát, se dozvíš zde: www.visittrentino.it/soutez.

i pohled na sochy Respirartu. Le Pale di San Martino a Cima Uomo tvoří horizont restaurace horské chaty **Baita Paradiso** v lyžařské oblasti Passo San Pellegrino (2200 m n.m.) Je to historická horská chata s trámy z 18. století a dlahbou z přírodního kamene vulkanického původu. A samozřejmě s poctivou kuchyní, kde dokonce pečou i svůj vlastní chléb. Nejsilnější stránkou jsou ale bezpochyby polévky, hovězí s borovou vůní v chlebové krustě a typické alpské grosti. O výhledu na hory ani nemluvě.

ADRESA

Malga Canali

Dlouholetá tradice, sýry, ovoce a zelenina vlastní produkce
Località Val Canali,
Passo Cereda
tel: +39 320 8326226
MANCA IL SITO

Ristorante Da Ugo

Středoevropská horská kuchyně
Via Colpi 343, Folgaria
tel: +39 0464 721141
ristorantedaugo.com

Rifugio Fuciade

Místo pro gurmány v tichu náhorní planiny
Località Fuciade, Passo San Pellegrino, Soraga
tel: +39.0462 574281
fuciade.it

Ristorante Da Alfiero

zvěřina, ryby z horských potoků
Via Vallesinella 5,
Madonna di Campiglio
tel: +39 0465 440117
ristorantealfiero.it

Alla Corte dei Toldi Ristorante e Residenza

Restaurace vytvořená ve středověkém seníku v údolí Val di Sole
Via dei Falidoni 32,
Terzolas
tel: +39 0463 901038
cortedeitoldi.it

Malga Panna

Nejlepší trentinské produkty zpracované zkušenou rukou Paola Donei.
Strada de Sort 64, Moena
tel: +39 0462 573489
+39 335 6813777
malgapanna.it

L'Chimpl

Chutě a vůně hor na talířích plných harmonie
Str. de Tamion,
Vigo di Fassa
tel: +39 0462 769108
hotelgranmugon.com

Costa Salici

Trentinská tradice v interpretaci otce a syna
Via Costa dei Salici 10,
Cavalese
tel: +39 0462 340140
costasalici.com

Osteria dell'Acquarol

Nejlepší sladkovodní ryby a kreativita Alessandra Bellingeriho
Via Nazionale 42, Panchià
tel: +39 0462 813082
osteriadellacquarol.it

Rifugio la Montanara

Chata dostupná na sněžnicích, sněžném skútru nebo lanovkou.
Speciality, bramborové špagety s hříbký a mortandelou. Hovězí líčko na víně Trento Doc.
Loc. Tovre, Molveno
tel: +39 0461 585603
montanara.ea23.com

Ristorante Cascina

Zeledria
Maso a sýry opékané na lávovém kameni
Loc. Zeledria, Madonna di Campiglio
tel: +39 0465 440303
zeledria.it

Baita Caserina

Večeře při svíčkách korunovaná výhledem na Latemar a sochy Respirart.
Loc. Pampeago, Tesero
tel: +39 339 2109400
baita-caserina.it

Baita Paradiso

Přímo ve skiareálu Passo San Pellegrino. Hovězí s borovou vůní v chlebové krustě
Loc. Paradiso, seggiovia Costabella, Moena
tel: +39 349 0614837
baitaparadiso.it

Bistrot Dolomieu

Gurmánská pizza s vybranými ingrediencemi
Via Ponte Lambin 4,
Andalo
tel: +39 0461 585952
lacucinadifilippo.com

Le Giare

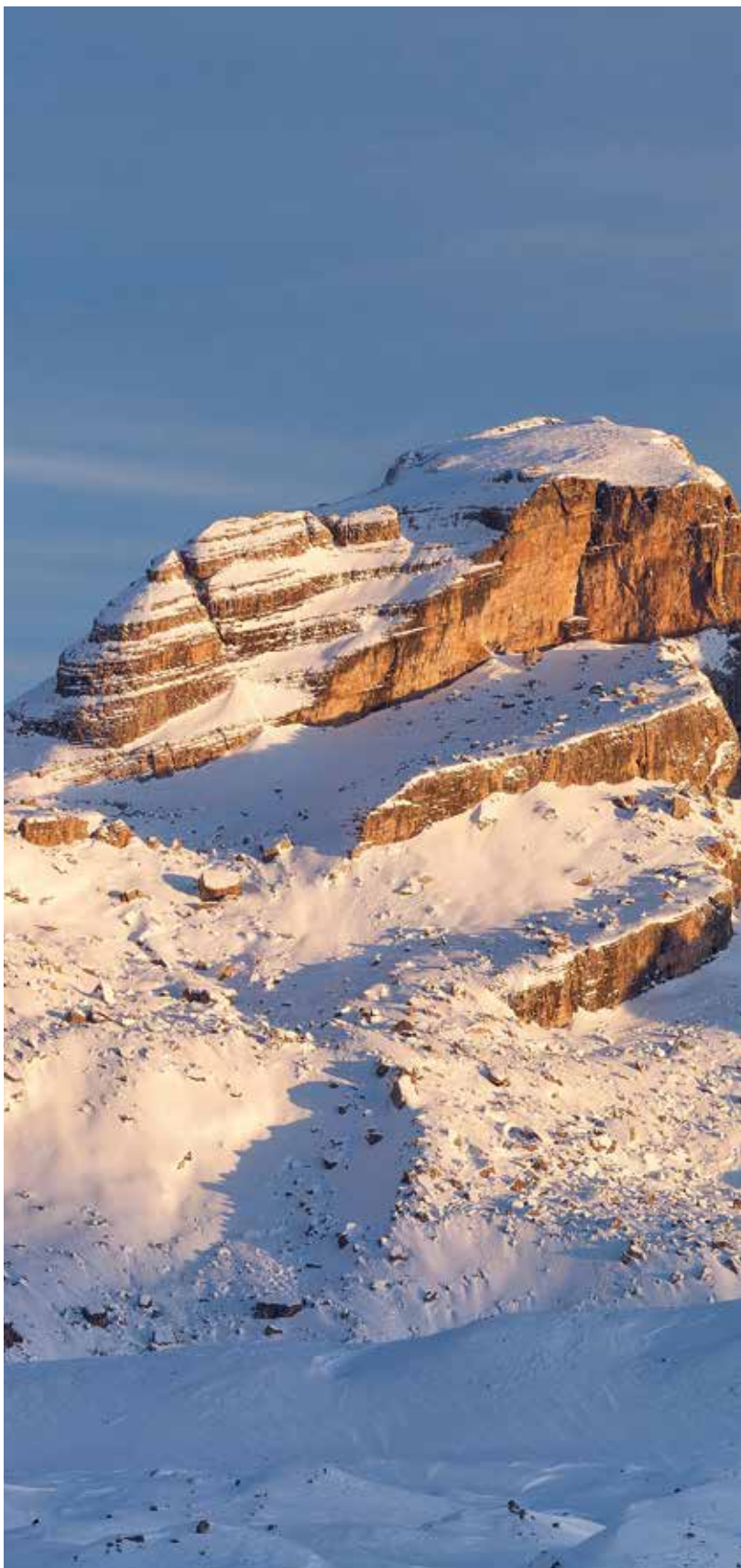
Pizza s chutěmi a vůněmi Trentina
Piazza dei Malghèr 20,
Pozza di Fassa
tel: +39 0462 764696
legiare.net

Krása po italsku

SVĚTOVĚ UNIKÁTNÍ HORSKÉ VRCHOLY

Na saních, na koni, na lyžích.
V obklopení horskými velikány.
V tichu zasněžených lesů. Mezi
uměleckými díly pod otevřeným
nebem. To jsou způsoby a místa
kouzelné krajiny Dolomit, kde
není těžké pocítit dojetí.

Nezapomenutelnou podívanou představuje západ za vrcholy Dolomit di Brenta v Přírodním parku Adamello-Brenta. Horská skupina plná přírodních krás se táhne v délce 40 km. Nejvyšším vrcholem je Cima Brenta (3151 m n.m.) Jedinečné lyžování, veškeré zimní sporty i odpočinkové procházky a vyjížd'ky na koni po zasněžených pláních.

Nahoře: aperitiv s výhledem z terasy horské chaty Salei v 2225 m n.m. na úpatí Sassolungo v údolí Val di Fassa. Dole: Sugestivní nokturno v Dolomitech di Brenta. Vyjížd'ka na saních údolím Val di Fassa. Výlet, ze kterého jsou nadšené nejen děti. V průběhu dne, ale i večer v podobě originálního návratu z večere v horské chatě.

V zimě je v Trentinu možné procházet se po uměleckých výstavách instalovaných pod otevřeným nebem, jejichž exponáty na sněhu krásně vyniknou, bruslit na zarzlém jezeře a dívat se přitom na pozůstatky osídlení starého 6000 let, obnovit síly v sauně po novu - pod vedením saunařského mistra. To vše jsou rozličné nové způsoby, jak objevovat Trentino, nechat se prostoupit krásou zdejší přírody a naladit se na duši zdejších hor. Patří k tomu různé rituály milovníků kouzla zimy, oslňující jas sněhu osvětleného slunečními paprsky, i padající vločky, které promění přírodu v pohádkovou krajinu. Necháme-li stranou lyže, mezi nejoblíbenější aktivity na sněhu se řadí sánkování. Sáně byly kdysi během dlouhých zimních měsíců jediným každodenním prostředkem přepravy. Určitě stojí zato proletět se na saních po sánkařské dráze plné adrenalinu (a přitom zcela bezpečně) jako je **La Fraina** nad Predazzem, která je dlouhá 1800 m a vede krásným lesem až na samé úpatí hory Bellamonte. Příjemným panoramatickým zážitkem je i zpáteční výstup lanovkou Castelir Le Fassane až na místo,

kde je možné vrátit vypůjčené sánky. Ještě působivějším zážitkem je noční jízda lesem, která se nabízí v údolí Val di Fassa. Dá se tu vyjet motorovým skútem na večeri v horské chatě a dolů sjet třeba na sánkách. Z městečka Pozzo di Fassa se vyjede nahoru lesy údolí **Val Monzoni** nebo **Valle San Nicolò** (20 min). Na rozcestí mezi dvěma údolími se nachází malá, ale romantická chata **Malga al Crocefisso**, kde vaří autentickou trentinskou kuchyni. Zpáteční jízda na saních je opravdu jedinečným zážitkem. Občas stojí zato vypnout baterku a užít si noční ticho zasněžených hor zalitých měsíční září. V údolí Val Monzoni se zase dá dojet na salaš **Malga Munciogn** (Monzoni), kde servírují sýry vlastní výroby. Nádherný výhled na Lagorai nabízí **Baita Ciamp de le Strie (Chata čarodejnic)** nad Bellamonte v údolí Val di Fiemme. Podávají se tu tradiční trentinská jídla i výtečná pizza z pece vytápěné dřevem. A po večeri se to s pomocí DJ soupravy pěkně roztočí.

V lesích **Přírodního parku Adamello Brenta** čekají na návštěvníky kromě spousty sněhu také výrazné chuť trentinského venkova a odpočinkové výlety na saních tažených koňským spřezáním se zastávkou na malé horské občerstvení

KROMĚ LYŽOVÁNÍ JE MOŽNÉ UŽÍVAT SI ZASNĚŽENÉ KRAJINY A KOUZLA HOR I NA MNOHO JINÝCH ZPŮSOBŮ. PATŘÍ MEZI NĚ NAPŘ. BRUSLENÍ NA ZAMRZLÝCH HORSKÝCH JEZERECH NEBO MASÁŽ OLEJI Z ALPSKÝCH BYLIN. PROJET SE PŘÍRODOU NA SANÍCH TAŽENÝCH KOŇSKÝM SPŘEŽENÍM A VEČER ZAKONČIT VEČEŘÍ V HORSKÉ CHATĚ UPROSTŘED HLUBOKÝCH LESŮ.

třeba v podobě bramborového koláče na horské chatě **La Tana dell'Er-mellino** v Cavedagu. Procházky na koni po sněžných pláních má ve své nabídce pro změnu **Centro Equitazione di Andalo** (nutno objednat předem).

V období Vánoc nabízí výlety na saních tažených koňmi i v horském sedle také agrituristika **Maso Collari** v Ruffré (údolí Val di Non). Je to originální způsob, jak si prohlédnout jesličky v různých staveních obce Ruffré a projet se lesní cestou podél potoka Freddo až k půvabným jezírkům. Je možné zůstat na večeri nebo si jen nakoupit typické zdejší sýry a salámy, grappu nebo med. Lehce se klouzat na bruslích po zamrzlém jezírku obklopeném hlubokými lesy - tato někdejší zábava se v poslední době vrátila v Trentinu na mnoho míst. Jezírko **Conca Verde** v Madonnè di Campiglio, které se v zimě promění v ledovou plochu, umožňuje bruslařskou zábavu už od poloviny 30. let minulého století. Díky jedinečným vlastnostem vody v jezerech se tu nachází nejrychlejší bruslařské dráhy v rámci celého alpského oblouku. Díky tomu se právě toto místo stalo svědkem stovek národních a světových rychlostních rekordů. Bruslařská dráha ve **Fiaivè**, v blízkosti lázní Comano Terme, nabízí jedinečný panoramatický výhled na domky na kůlech - tzv. palafitte, památku vysoké evropské důležitosti, která je dnes součástí světového dědictví UNESCO. Jedná se o zbytky pradávného osídlení z období 4000 let př. n.l. (visitacomano.it/it/pattinaggio-su-ghi

Na fotografii nahoře: aperitiv s nádherným výhledem z terasy horské chaty Salei (2225 m n.m.) na úpatí hory Sassolungo v údolí Val di Fassa. Dole: sugestivní nokturno v Dolomitech di Brenta.

Lázně, wellness a Spa

Omlazující lázně. Srdce Trentina tvoří také blahodárné teplé prameny, které vyvěrají ze zdejších hor. V lázních **Terme Dolomia** v městečku Pozza v údolí Val di Fassa se využívá účinků pramene Alloch (termedolomia.it). **Borgo della salute di Caderzone** v údolí Val Rendena je opravdovým centrem lázeňských kúr (od balneoterapie po fyzioterapii) a ve své nabídce má také wellness, solnou jeskyni, sauny a kaldárium (fontevalrendena.it). Na zdraví a blahobyt se svými termálními terapiemi a nabídkou spa zaměřují i lázně **Pejo** v údolí Val di Sole, které jsou vyhlášené léčivou vodou zdejších pramenů (termepejo.it). Údolí **Val di Rabbi** v Národním parku Stelvio navštěvovali v minulosti kvůli léčivým pramenům už příslušníci Habsburského dvora. Lázeňské centrum, které je doslova ponořeno do zeleně borovic a vrb, nabízí kúry, které díky využití oxidu uhličitého a železitým vlastnostem pramene, bohatého také na soli a bikarbonáty, řeší problémy celulitidy (termedirabbi.it). Za vyzkoušení stojí masáže oleji z alpských bylin, horských květů a jalovce.

Jen v Trentinu. Wellness není v Trentinu módním výstřelkem, ale životním stylem vyznávajícím blahobyt zakořeněný v kultuře a tradicích zdejšího území. Mnoho Spa center i hotelů nabízí jednodenní balíčky procedur. Např. Lázně **Terme di Comano** (termecomano.it) v údolí Giudicarie jsou od pradávna vyhlášené díky svým léčivým pramenům s vysokým obsahem sodíku, vápníku a draslíku, které pomáhají při léčbě různých kožních problémů. **Lagorai Alpine Resort** v Cavalese má pro své hosty připravené příjemné chvíle uvolnění v parní koupeli s mořskou solí, laconium a římskou saunou s horskými bylinami (hotel-lagorai.com). **Active Hotel Olympic** ve Vigo di Fassa nabízí svým hostům i poradce v podobě wellness coachů. Saunářský mistr zase vede rituál zvaný "aufguss": nejdříve nasype na rozžhavené kameny bylinné esence a pak rodmýchává horký vzduch v sauně ručnickem v rytmu hudby. Zázitek uzavírá procházka ve sněhu. Součástí hotelové nabídky je spa suite s tureckými lázněmi, biosaunou a privátní hydromasážní vanou. Určitě stojí za to vyzkoušet procedury s využitím kravského mléka, šumivého vína Trentodoc alpských bylin a květů, plodů jalovce, borůvek a minerálů pocházejících z Dolomit (activehotolympic.it).

Nahoře: Active Hotel Olympic má svého saunářského mistra, který dopravá návštěvníkům intenzitu tepla i vůni. Vpravo: Lázně Terme di Pejo v údolí Val di Sole jsou vyhlášené léčivou vodou zdejších pramenů.

accio-e-sci-da-fondo). Black Ice ve Fai della Paganella je lounge barem s high tech vybavením a bruslařskou dráhou. Barový pult tvoří čelo auta Mini, které je zabudované do ledového bloku. Existují hned dva důvody, proč se sem vydat: výborná kvalita dráhy z přírodního ledu a skvělý drink Dark - spritz s Colou a černým bezem.

UMĚNÍ MEZI NEBEM A SNĚHEM

V Trentinu člověka snadno dojde jedinečná krása zdejší krajiny, která hostí umělecké tvory člověka. Stačí pořádné boty do sněhu, otevřená mysl bez předsudků a chuť nechat se prostoupit harmonií kombinace přírody a umění. A pak už se dá vyrazit na místa, kde v průběhu času různí umělci zanechali svá díla vytvořená v duchu land artu. **Respirart** v Alpe di Pampeago (Val di Fiemme), projekt umělce Marca Nonese, je uměleckým parkem umístěným v nejvyšší nadmořské výšce na světě (2000 - 2200 m n.m) s prohlídkovým okruhem v délce 3km. Díla umělců národního věhlasu jsou vytvořená z přírodních materiálů jako je dřevo nebo kámen a skvěle tak komunikují s lesem, vrcholy Latemaru a všemi elementy přírody. Slunce, mráz a sněh je

Zleva: dílo američana Patricka Doughertyho a dílo korejce Lee Jaehyo v rámci uměleckého parku pod otevřeným nebem Arte Sella, který se stal v průběhu 20 let domovem děl více než 300 umělců z celého světa. Jejich krásu je možné obdivovat v rámci okruhu Artenatura.

RESPIRART JE NEJVÝŠE POLOŽENÝM UMĚLECKÝM PARKEM NA SVĚTĚ (2000 - 2200 M). PŘEDSTAVUJE 3 KM DLOUHOU TRASU S EXPONÁTY Z KAMENE A DŘEVA POD OTEVŘENÝM NEBEM. SNÍH A SLUNCE JE NEZNIČÍ, ALE TRANSFORMUJÍ. A NENÍ TO ZDALEKA JEDINÝ UMĚLECKÝ PARK V TRENTINU.

neničí, ale transformují. Mění jejich barvu a tvar, poté co je umělec vytvořil a ponechal v rámci tohoto živého prostředí svému životu. Jejich prohlídka je jakousi formou meditace na téma proměnlivosti existence a procházka parkem tak představuje sama o sobě druh relaxace (respirart.com).

Další umělecký park **Arte Sella** plný přírodních exponátů se nachází v údolí Val di Sella. Nekonečný dialog přírody a lidského vyjadřování tu trvá více než 20 let, během nichž tu zanechalo na vycházkové trase s názvem **Artenatura** svůj otisk více než 300 umělců. Jejich díla se tu zrodí, časem se proměňují a pak umírají v souladu s přirozeným rytmem přírody. V parku se nachází také monumentální **Přírodní katedrála** Giuliana Mauriho, které snůh podobně jako jiným zdejšími uměleckými díly dává novou interpretaci a obohacuje ji. Toto místo se proměnilo v průběhu let v úžasně jeviště výrazových experimentů mnoha uměleckých světů: od hudby přes fotografii a tanec až po divadlo (artesella.it).

ADRESY

Malga al Crocefisso

Capitel 1, Valle San Nicolò, Pozza di Fassa
tel: +39 0462 764260
malgaalcrocefisso.com

Ciamp de le Strie

Loc. Campo, Bellamonte Predazzo (TN)
Tel +39 339 8685080
ciampdelestrie.com
Baita Munciogn
Via Rufderuacia,
Pozza di Fassa
tel: +39 338 1660720

La tana dell'ermellino

Loc. Priori, Cavedago
tel: +39 348 2105689

Agritur Maso Coflari

Maso Coflari 12,
Ruffré-Mendola
tel: +39 0463 870133
agrituralranch.com

Centro Equitazione di Andalo

Viale del Parco 16,
Andalo
tel: +39 0461 585900;
cell. +39 335 6876792/
347 0334004
visitdolomitipaganella.it/
it/escursioni-slitte-cavalli-andalo

Sporting Club Madonna di Campiglio

Bruslení na zamrzlém jezeře Costa Verde
Via Monte Spinale 16,
Madonna di Campiglio
tel: +39 0465 440503
sportcampiglio.com

Black Ice

Bar s možností bruslení
Fai della Paganella
tel: +39 329 2599675
www.facebook.com/BAR-PATTINAGGIO-BLACK-ICE-251042698247747

Pět nejkrásnějších panoramatických lyžařských výhledů v Itálii

1 Lanovkami z **Andala a Fai della Paganella** - Santè lze vyjet přímo na vrchol **Cima della Paganella**. Je odtud krásný panoramatický výhled na většinu trentinských hor. Nejúchvatnější podívanou představuje centrální horský řetězec Dolomit di Brenta, mezi jehož vrcholy vyniká Campanil Basso. Kdo stráví noc nahoře, v **horské chatě La Roda** (laroda.it), zažije nezapomenutelnou podívanou v podobě pohádkově krásného úsvitu barvícího skalní stěny dočervena.

2 Člověk by neřekl, jak nádherný výhled se mu naskytne ze stanice **Sass Pordoi**, kam ho vyveze moderní lanovka. Poslední metry stoupá po příkrých skalních útesech a z kabinky se nabízí téměř letecký výhled. Když pak člověk nahoře vystoupí z lanovky, až se mu zatají dech. Za jasných dnů

s dobrou viditelností se mu naskytne výhled v šíři 360° na horské vrcholy, které jako by neměly konce. Dolomity najednou zaplaví celý svět. Tak to alespoň působí. **Sella, Catinaccio, Marmolada, Ortles-Cevedale, Ampezzo i rakouské Alpy**: na této nádherné přírodní terase, kde bylo v dávných dobách moře, se dá posedět v horské chatě rifugio Maria a nechat svou duši veškerou tou krásou příjemně zaplavit (fassa.com/IT/Punto-panoramico-Sass-Pordoi).

3 Daleko od ruchu civilizace, na nejvyšší hoře Dolomit - **Marmoladě** - s jejím ledovcem, se nachází skiareál Pian dei Fiacconi. Má jen jednu lanovku, která je dostupná i bez lyží a stoupá od jezera Fedaia do nadmořské výšky 2.626 m jen kousek pod majestátní ledovec,

který sem zasahuje od vrcholu Punta Rocca. Horská chata **rifugio Pian dei Fiacconi** nabízí autentický kontakt s touto královnou Dolomit, kterou odjakživa vyhledávají alpinisté a vyrážejí mezi její hřebeny směrem k Punta Penia, nacházející se ve 3.343 m n.m. (piandefiacconi.com).

1

2

4 **Passo del Grostè**, v 2.500 m je dosažitelná z Madonny di Campiglio kabinkovou lanovkou Spinale/Grosté až k chatě rifugio Stoppani. Stoupání bez fyzické námahy ale nebrání v pocitu úcty z drsné vysokohorské atmosféry, který vyvolává pohled na vrchol Grosté, jeden z nejimpozantnějších vrcholů **Gruppo del Brenta**. Shora se naskýtá nádherný pohled nejen na Grupo Brenta,

Adamello a Presanellu, ale i na údolí Val di Non. Člověka se zmocní pocit, že objímá celé Dolomity (groste.it).

5 Náhorní plošina **Altopiano della Rosetta** má charakter měsíční krajiny se třpytivým ledem a sněhovou pokrývkou, do které na povrchu kreslil vítr. Dá se tu naslouchat tichu přírody a obdivovat vrcholy **Pale di San Martino**,

které se působivě tyčí k nebi jako řada zubů. Horská chata **Rifugio Pedrotti alla Rosetta** je dosažitelná lanovkami Col Verde – Rosetta v San Martino di Castrozza, které během chvíle přenesou návštěvníky do úplně jiného světa. Neprohloupí, kdo zůstane až do večera. Může tak obdivovat z místa s krásným výhledem úkaz zvaný Enrosadira, který barví okolní hory dočervena a dofialova (rifugiorosetta.it).

4

5

Après ski v italském stylu

ZÁBAVA V HORSKÝCH VÝŠINÁCH

Skvělé italské cappuccino, nápadité aperitivy, diskotéky vysoko v horách. A nákupy Made in Trentino: od ručně dělaných přeskáčů po látky tkané na stavu. Zde je malý průvodce po podnicích, designových obchůdcích se specialitami i cukrárnách.

“Happy hours” po italsku (a po trentinsku) ve ski barech s výhledem na zasněžené vrcholy. Kvalitní vína, tématické večery, prkénka plná sýrů a trentinského špeku. Podnik Bondonero v Monte Bondone (na fotogafii) stojí přímo na sjezdovce a organizuje také tzv. “apergrily” - aperitivy s grilováním.

V TRENTINU NENÍ NAKUPOVÁNÍ NIKDY BANÁLNÍ. OBLEČENÍ Z LODENU, HORSKÉ ANTIKVARIÁTNÍ KOUSKY, VLNA, DOMÁCÍ TEXTIL TKANÝ NA STAVU. VŠE RUČNÍ VÝROBY A OD ZDEJŠÍCH ŘEMESLNÍKŮ. A NAJDE SE TU I VYSOKÝ DESIGN A TECHNICKÉ SPORTOVNÍ OBLEČENÍ.

Zábava na sněhu v italském stylu se nese v duchu elegance a kvality. Je příjemné vychutnat si po lyžování aperitiv v některé z historických kaváren či vinoték, a zakončit pak den v některém z nočních podniků nebo v horké vaně se skleničkou bublinek v ruce. Podniky “après ski” v samém srdci horských výšek nebo přímo pod sjezdovkami jsou často zařízené ve stylu horských krčem obložených dřevem. Milovníky moderního designu zase uspokojí podniky ve futuristickém stylu navržené schopnými designéry, v jejichž vybavení převládá sklo, dolomit a žula a často je v nich využito světelných efektů prosklených střešních kopulí. Jsou hmatatelným důkazem toho, že Itálie je designovou velmocí. Předkládáme vám tedy výběr podniků, kam je možné přesunout se přímo ze sjezdovek. Z lyžáků do víru tance a zábavy. Na své si přijdou milovníci designu i tradičního alpského stylu.

APRÈS SKI PRO GURMÁNY

Pouliční lampy s motivem medvěďů z tepaného železa jsou symbolem náměstíčka Piazza Righi, v nadmořské výšce 1500 m. Nachází se zde slavný **Bar Suisse**, sídlící v loveckém domě císaře Franze Josefa, který je zařízený jako salónek s pohodlnými pohovkami. Chutná v nich znamenitě např. horká čokoláda. Další slavnou kavárnu je **Café Pasquini** v ulici via Dolomiti di Brenta. Interiér s korálově červenými stěnami, černou břidlicovou podlahou a černobílými fotkami jako ze starých filmů je vhodný pro snídani v podobě cornetta s cappuccinem, lehkého oběda v poledne i podvečerní aperitiv s hudebním programem. Zbrusu nová, útulná krčma v moderním stylu **Home Stube Alpin Mood** nahradila historický podnik Cliffhanger. Příjemný horský pub se dá považovat za moderní pivnici s kuchyní využívající výhradně lokální produkty. V Itálii se jí říká doslova “Kuchyně nula kilometrů”. Nabízí tradiční trentinské produkty v novém kabátě – např. jelení hamburger s řemeslným pivem a v menu má i slavné značky lokálních vín a grappy ochucené bylinami.

Když italský lyžařský národní tým nebo slavní závodníci něco slaví ve **Vigo di Fassa**, zvolí zpravidla podnik **Reinhard Santifaller**. V království své kuchyně, odkud se linou neodolatelné vůně, dokáže tento cukrář vykouzlit moderní verze tradičních moučníků, originální vánoční cukroví, jablčný štrúdl, makové pralinky nebo slavný dort Hugo s citrónem, bílým vínem a mátou. Ovšem nejneodolatelnější je jeho čokoláda. Není se co divit, čokoláda byla tématem jeho diplomové práce na vysoké cukrářské škole v Bruselu. Kultovní záležitostí je John Caffè v oblasti Folgaria, a to už od r. 1957. Hosté si tu vychutnávají snídani i odpolední dortíky po lyžování, např. čokoládovo-kávoový dort “Odyssey” nebo oříškový “Setteveli” (Sedm závojų). A pak se sem vracejí na podvečerní aperitiv a po večeri za živou

hudbou a tancem. Dalším oblíbeným podnikem pro snídani i après ski je pizzerie a restaurace La Calkera, která má skvělou polohu přímo u lanovky. V Mezzanè, v údolí Val di Sole, mají zase skvělé aperitivy ve vinotéce a restauraci **A-ia**.

ZÁBAVA V DUCHU APRÈS SKI

Trentino má také svojí movidu. Možná není tak strhující jako v jině v Alpách, ale je ideální pro setkání s přáteli i taneční zábavu.

V Madonnè di Campiglio je autentickým salónkem Dolomit **Des Alpes Mood Club** – amfiteátr ze dřeva a oceli s parketem uprostřed, který mají v oblibě celebrity a kde hrají slavní DJové. Ze sjezdovek je možné přesunout se přímo na taneční parket klubu **Kusk v Moenè**. Po poslední jízdě v Passo San Pellegrino nebo oblasti Lusia je to ideální volba. Tento třípatrový podnik ve zrekonstruované horské chatě uspokojí každého. K jídlu je v menu pizza i trentinské knedlíky, ve Spritzerii se tančí a z Discobaru se ve dnech,

SNOW ITALIAN STYLE

Aperitiv s bublinkami

Jsou to nejlepší bublinky na světě. Aspoň takto je ohodnotili odborníci v soutěži The Champagne and Sparkling Wine World Championships 2015, kteří přikli vinnému sklepu **Cantine Ferrari** titul Sparkling Wine Producer of the Year. Skvěle chutnají např. ve VIP lounge baru **Nabucco** na náměstí Righi (ferrarispaзиobollicine.it) v Madonně di Campiglio, který je symbolem stylu "dolce vita" na sněhu. Toto šumivé víno je skvělé v tradičních kombinacích, ale báječně se doplňuje také s kaviárem **Calvisius** nebo s výrobky, které se pyšní značkou Slow Food jako sýr **lucanica** Val di Ledro nebo uzenina **mortandela** z údolí Val di Non. **Trentodoc Ferrari** nechybí ani v baru **Cermisfera** pod sjezdovkou **Olimpia**, která se řadí mezi nejdelší v celém alpském oblouku a kde se několik večerů v týdnu na posledních 2,5 km lyžuje i večer (alpecermis.it). Hra barevných světel se promítá na průhledné kopuli v rytmu živé hudby i hudby z DJ aparatury.

Nahoře: Bar Suisse v Madonna di Campiglio je bývalou loveckou horskou chatou císaře Franza Josefa.
Dole: Il Nabucco v Madonna di Campiglio je symbolem stylu dolce vita na sněhu.
Aperitivy s šumivým vínem Trento Doc, kaviárem a salámy s certifikací Slow Food.

Chut' na trochu kultury

A po lyžování vzhůru za kulturou. Do prestižních trentinských muzeí, za která by se nestyděla ani velká evropská města. Patří mezi ně např. muzeum **Mart** v Roveretu, navržené Mariem Bottou, klenot moderního a současného umění v Itálii. Hostí výstavy mezinárodního věhlasu a jeho součástí jsou také **Galleria Civica di Trento** (současné umění) a **Casa Futurista** di Fortunato Depero (mart.trento.it). **Muse** ve městě **Trento** navržené geniálním architektem Renzem Pianem se zařadilo záhy po otevření mezi nejúspěšnější muzea v Itálii (muse.it). Označení "muzeum věd" by bylo značně omezující, protože to je rozsáhlý prostor interaktivních děl, jeho součástí je výzkumné centrum a výstavní plocha, kde je možné odhalovat tajemství hor, botaniky, novodobé fyziky a paleontologie včetně stop dinosaurů nalezených v trentinských údolích (jsou součástí výstavy **Estinzioni/Vyhazení**, která končí v lednu 2017). Návštěva muzeí Mart a Muse je jedinečným zážitkem a dá se skvěle spojit s návštěvou **vánočních trhů** v Trentu (19. listopadu - 6. ledna) a v Roveretu (25. listopadu - 6. ledna). A nebo třeba s návštěvou hradu **Castello del Buonconsiglio**, který je symbolem biskupské moci v Trentinu. Důvodem k návštěvě nejsou jen umělecké a archeologické sbírky výstavy **Barokní umění z dob biskupské moci v Trentu** (3. prosince 2016 - 1. května 2017, buonconsiglio.it), hodné obdivu jsou také fresky **Cyklu měsíců** (konec 14. stol.) v Orli věži. Trento bylo biskupským sídlem, ale také antickým římským městem a nacházejí se tu podzemní trasy s archeologickými nalezišti, která byla objevena a zakonzervována obivuhodným způsobem. (cultura.trentino.it/Temi/Archeologia). V San Michele, 13 km od Trenta - hlavního města Trentina - se nachází také **Muzeum zvyků a tradic trentinského lidu**, jehož návštěva je výletem do historie a horských tradic. Má 5 pater, 43 výstavních sálů a skrývá 12000 exponátů.

kdy tu není živá hudba, linou nostalgické americké melodie šedesátých let.

Obnovit síly příjemným způsobem je možné také v privátním salónku se saunou ze sudů a koupeli v dřevěné vaně s horkou vodou. A pak už chybí jen zakončit večer skleničkou šumivého vína pod hvězdami. Lyžařští instruktoři se chodí rádi bavit do podniku **Zenith** v **Andalu** s dj aparaturou, který se nachází ve vybraném boutique hotelu **Sassdei** přímo u kabinkové lanovky. Vládne tu duch přírody, podávají se ovocné energetické koktejly, čerstvé šťávy, MyActive Pause - originální trentinské svačinky v moderním kabátě ale i prkýnka plná lahodných trentinských sýrů a uzenin. Na své si přijdou i milovníci kvalitních vín a alkoholických koktejlů.

Noc je dlouhá i v údolí Val di Fassa, které se může pochlubit největší koncentrací après-ski podniků v celých Alpách. A jaký z nich je nejvíce cool? Zcela jistě **Cliff**, v překladu útes

PODNIKY, KTERÉ OPRAVDU STOJÍ ZA NÁVŠTĚVU, SE NACHÁZEJÍ V MADONNĚ DI CAMPIGLIO I V ÚDOLÍ VAL DI FASSA. HISTORICKÉ CUKRÁRNY JAKO JE BAR SUISSE, VEDENÉ MISTRY V OBORU JAKO JE REINHARD SANTIFELLER. A TRENDY PODNIKY - NAPŘ. PIANO 54 PRO SKVĚLÉ APERITIVY NEBO BAR CLIFF S EFEKTNÍM BAROVÝM PULTEM ZE SKLA.

- název, který - jak vysvětluje majitel Filippo De Bertol - evokuje ve světě free stylu každému svobodnou jízdu mimo sjezdovky. Jen 100 m od sjezdovek se nachází podnik, do kterého zavede návštěvníky schodiště ve formě snowboardového prkna. Tradiční dřevěné vybavení se nápaditě prolíná s designovými kousky, skleněným barem a hrou světla, která podtrhuje rytmus kultovních hitů. Na mega obrazkách na stěnách běží videa s historií snowboardu a zdejší drinky nesou jména různých freestyleových akrobatických figur. Nechybí vonavá pizza právě vytážená z pece ani dřevěná prkýnka s trentinskými specialitami jako je špek a sýry. Jedinečnou záležitostí je diskotéka **Dai Angioi** v nadmořské výšce 1400 m v Marilevě. Přes den se promění v podnik "après ski", kde je možné pochutnat si na horké čokoládě, bombardinu nebo pizze z kvásku.

SHOPPING? MADE IN TRENTINO

Historie alpinismu se píše i v historických obchůdkách s outdoorovým oblečením, které po mnoho generací navštěvují opravdoví milovníci hor. Jedním z nich je **La Sportiva**, skvěle zásobovaná podniková prodejna této značky v **Ziano di Fiemme**. V nabídce má sofistikované sportovní oblečení vysoké kvality. Nechybí kultovní přeskáče Stratos Cube z karbonia a karbonkevlaru, ve kterých závodí lyžařský šampion **Damiano Lenzi**, ani model G2sm se speciálním zavíráním. V obchodě **Dolomiten Sportwear Tesero** je velký výběr oblečení z tkaniny loden. Vybrané kousky z dílny stylistky Eleonory Weiss jsou zhotovené z vlněné tkaniny, kterou používali horští pastevci k ochraně před chladem a deštěm a dají se schnat v obchodě Ghině v údolí Val di Fiemme. V nabídce jsou obleky, montgomery kabáty a vlněné doplňky. Lucia a Zita Zeniovy tkají ve své barevné dílně **Artelèr** tkaniny na původních tkalcovských stavech v malém domku uprostřed horské vsi Mezzano di Primiero, která je součástí seznamu

Nahoře: čokoláda je silnou stránkou cukráře Reinharda Santifalleru ve Vigo di Fassa.

Vpravo: Mistrovské kousky z vlny a lodenu lze koupit v obchodech "Dolomiti Sportwear" v Tesero a "Ghine" v údolí Val di Fiemme. Na protější straně: Home Stube Alpin Mood v Madonně di Campiglio, pivnice s kuchyní používající výhradně lokální produkty.

Nejkrásnější historické vsi Itálie. Používají původní rodinnou techniku a motivy z počátku 20. století. Výsledkem jsou tkaniny pro využití v domácnosti, koberce, ručníky, látky na košile i kabáty, závěsy i šály. Používají materiály jako je bavlna, len, konopí, ale i vlna merino nebo hedvábí. Znalostmi alpské medicíny se inspiřují výrobci biologických polštářů v dílně **Naturalmente** v horské vsi Fiera di Primiero na úpatí Pale di San Martino. Jsou plněné borovými hoblinami, borové dřevo zpomaluje zrychlený srdeční tep), špaldy, pohanky, třeshňových pecek a horských bylin, které mají blahodárné účinky při bolestech krční páteře a migréně. Tradice zpracování dřeva je velmi živá v údolí Val di Fassa, kde lze zakoupit dřevěné vyřezávané hračky i kuchyňské potřeby **De Crestina**. Antik **Casa Cozzio** v Madonně di Campiglio zase nabízí jedinečné antikvariátní kousky jako je třeba pohovka se sobím paroží. Nejslavnějším řemeslníkem v Trentinu je dozajista **Luciano Zanoni z Caldès** v údolí **Val di Sole**. Oficiálně je kovářem, ale toto označení by bylo značně limitující. Proslavil se olivovým stromem, který vytvořil v r. 1992 pro Billa Gatese. Svá díla inspirovaná italskou přírodou, hlavně rostlinami, vystavoval kromě Itálie i ve Francii, v Praze nebo Los Angeles.

SOUTĚŽ

MŮŽEŠ VYHRÁT DOVOLENOU V TRENTINU PRO 2 OSOBY S POLOPENZÍ A SKIPASEM

A k tomu jedno překvapení: aperitiv v italském stylu na sněžném skútru v oblasti San Martino di Castrozza, která je jednou z nejživějších a nejoblíbenějších lyžařských lokalit v Přírodním parku Paneveggio-Pale di San Martino, s 60 km sjezdovek v nadmořské výšce 1404 - 2367 m. Kolem dokola vysokohorské vrcholy dolomitické skupiny Pale di San Martino, Cimon della Pala, Vezzana, Rosetta, Sass Maor, vrcholy Val di Roda. Podmínky soutěže a to, jak vyhrát, se dozvíš zde: www.visittrentino.it/soutez.

PODNIKY

Café Suisse

piazza Righi 10
Madonna di Campiglio
tel: +39 0465 440935
cantinadelsuisse.com

Antica Pasticceria Pasquini

Viale Dolomiti di Brenta 13
Madonna di Campiglio
tel: +39 0465 440710

Home Stube Alpin Mood

Via Adamello 16
Madonna di Campiglio
tel: +39 340 2518422
stubehome.it

Reinhard

Str. Neva 20
Vigo di Fassa
tel: +39 0462 763084

Dai Angioi

Località Marilleva 1400
Mezzana
tel: +39 0463 796517

Des Alpes Mood Club

via Monte Spinale 11
Madonna di Campiglio
tel: +39 0465 440000
desalpesdisco.com

Kusk

L Vial 35, Moena
tel: +39 0462 574627
locandakusk.it

Zenith

Via Rindole, Andalo TN
tel: +39 0461 585421
hotelsassdeiandalo.it/bar.htm

Cliff

Via di Parèda 22, Canazei
tel: +39 0462 602453
thecliff.it

La Calkera

C. so Fondo Grande,
Folgaria
tel: +39 0464 721367
calkera.it

John Caffè

Via Colpi 52, Folgaria
tel: +39 0464 721121
johncaffe.it

L'Aia Wine Bar

Via Prati 6, Mezzana
tel: +39 0463 756080

OBCHODY

La Sportiva

Via Ischia 2
Ziano di Fiemme
tel: +39 0462 57080
lasportiva.com

Dolomiten Sportwear

Via Piera 2, Tesero
tel: +39 0462 813106
dolomiten-sp.it

Ghinè

Via Nazionale 1/b,
Carano; piazza italia,
Cavalese,
tel: +39 0462 090019 /
345 5265633
ghine.it

Artelèr

Via Samedela, Mezzana
tel: +39 347 7778611

Naturalmente

Via Garibaldi
Fiera di Primiero
tel: +39 0439 763063

De Crestina

via Palua 21
Soraga di Fassa
tel: +39 0462 768174
decrestina.it

Casa Cozzio

Via Cima Tosa 3
Madonna di Campiglio
tel: +39 0461 1820366

Luciano Zanoni

Fabbro e artista
Via A. Parena 2, Caldès
tel: +39 0463 901081

Hotely, kam se hosté rádi vracejí

HOTELY PLNÉ ÚSMĚVŮ

Jsou vyhledávané pro svoji příjemnou atmosféru, vřelou pohostinnost, milý personál a výtečné jídlo. Horští vůdci, bio bazény, masáže, off roadové dětské kočárky. Hotely s hlubokou historií a tradicí, i ty moderní designové, luxusní nebo třeba ekologické.

Chalet nel Doch je malý hotel obklopený lesy v oblasti Canal S. Bovo. Panuje tu domácí atmosféra a majitelé vítají své hosty tak vřele, jako by patřili do rodiny. Připravují tradiční kuchyni a neodolatelné snídaně s domácími croissanty, štrúdlm a dalšími moučníky. A chovají lamy, které často doprovázejí hosty při jejich procházkách po okolí.

Skutečný luxus trentinských hotelů nespočívá jen v péči o detail, ihned po vstupu hosty přivítá teplo horského domu. Tajemství netkví jen ve službách, profesionalitě a přesnosti. Ten opravdový komfort pětihvězdičkových hotelů i horských chat se ukrývá v srdečnosti, upřímném úsměvu a drobných pozornostech, vyvolávajících mnohem více pocit přátelství než vztahu hoteliér-klient. Hoteliéři mají ve své nabídce služeb také širokou paletu tradičních aktivit souvisejících s životem v horách. Ať už se jedná o výšlapy, kdy je klientům průvodcem sám hoteliér, ochotný podělit se s nimi o zajímavosti, které by v žádných psaných průvodcích nenašli, nebo tajemství receptu na nějakou skvělou trentinskou specialitu, které jim prozradí kuchařka poté, co jim dovolí nahlédnout pod pokličky. Způsobů, kdy se host při svém pobytu v Trentinu cítí zdejší komunitou vřele přijat, je mnoho. Při návštěvě Trentina člověk zjistí, že každý hotel, B&B i agroturistika jsou něčím výjimečné a jsou ideálním místem pro dobítí baterek v průběhu dovolené v dokonalé harmonii hor, kde čas plyne pomaleji. Hosté si tu mohou dopřát ten luxus v klidu pobýt a nechat se prostoupit původním životním stylem horalů a stát se na chvíli jeho součástí. Tato harmonie je všudypřítomná – lze ji vdechovat spolu s vůní borového dřeva, kterým jsou obloženy interiéry, vnímat ji v každém úsměvu personálu, který se pozorně a přitom zcela přirozeně stará o pohodlí svých hostů. Je tomu tak např. v **Hotelu Chalet del Brenta**, který se řadí mezi designové hotely soft living s koncepcí využití tradičních horských materiálů, avšak v moderních liniích. Je ideální volbou pro rodinnou dovolenou (i se službou hlídání dětí) i pro sportovce, kteří tu mají k dispozici všechny potřeby pro provozování jejich oblíbených sportů v průběhu celého roku: sněžnice, horská kola i trekové hole.

Dalším klenotem, který je velmi pozorný vůči ekologii, je **Hotel Corona Dolomites** v Andalu. Byl zrekonstruovaný v souladu s principy biostavitelství a může se pochlubit designovými pokoji

MNOHO HOTELIÉRŮ NABÍZÍ SVÝM HOSTŮM RŮZNÉ AKTIVITY NA SNĚHU. OD EXKURZÍ NA SNĚŽNICÍCH PO OBJEVOVÁNÍ KOUZLA MÉNĚ ZNÁMÝCH SJEZDOVEK. ČASTO JE NA VÝLETECH OSOBNĚ DOPROVÁZejÍ, PROTOŽE JSOU SAMI HORSKÝMI VŮDCI A INSTRUKTORY LYŽOVÁNÍ.

Na velké fotografii: Villa Wonderland Resort - Campitello. Design hotel, který se vy vybavení interiéru inspiroval stylem velkoměst od Tokya po Miláno. Každý pokoj má své privátní wellness. Majitel Ivo Nemela je lyžařským mininstruktorem a horským vůdcem. Na fotografii dole: pokoj design hotelu Monroc v údolí Val di Sole. Milovníci zimních sportů jsou z něj nadšení, protože stojí přímo na sjezdovce. Na této straně dole: jedna z chat Muu Village v Alpe Cimbra, 1 km od Folgaridy.

s obložením a vybavením z jedlového, modřínového a borového dřeva, které zlepšují kvalitu spánku. Nabízí tradiční kuchyni, bezlepková jídla i ochutnávky vín v místních vinných sklípčích. Mezi drobné pozornosti vůči hostům patří i setkání s horskými vůdci na samém počátku dovolené tak, aby bylo možné naplánovat společné zimní exkurze co nejlépe. Další hotel vypráví kus trentinské historie, dokonce je od r. 1885 zapsaný v Registru historických italských podniků. Jde o **Sporthotel Panorama** ve Fai della Paganella, který vede od samého počátku rodina Mottes. Dnes má v své nabídce kromě vřelé pohostinnosti a světlé domácí kuchyně i velké Spa centrum La Dolce Vita s minerálním pramenem 1200 m² plochy a 7 vnitřními a vnějšími bazény. Zaměření na zdravý životní styl odpovídá široká nabídka masáží, bioenergetická zahrada s vlastní produkcí ovoce a zeleniny. Hotel pořádá výstavy uměleckých obrazů a dává jim prostor i ve vybavení pokojů.

V Canale San Bovo se zase nachází **Chalet nel Doch**, kde jsou domácími mazlíčky klidné a

Hotely horských vůdců

Co může být lepšího, než dostat doporučení k výletům na sněhu nebo při nich být dokonce doprovázeni těmi, kdo znají hory jako své boty? Instruktory lyžování a horských vůdců, kteří mají jako svoji druhou aktivitu vedení hotelu nebo agroturistiky, je mnoho. Díky nim lze odhalit kouzlo méně známých sjezdovek, vybočit z obvyklých turistických itinerářů, vydat se do panenského sněhu na svahy v plném bezpečí, dozvědět se o horách spoustu zajímavostí od historie po legendy, které znají jen místní, protože mají hory v krvi. Jedním z příkladů je **Ciarnadoi Design & Suites Hotel** ve Vigo di Fassa: při lyžování mimo sjezdovky, výletech na sněžnicích a ferratách vás doprovodí Mattia, instruktor lyžování, který doporučí i vhodné vybavení. A po dni plném adrenalinu přijde na řadu odpočinek ve Spa centru a svačina v podobě domácích moučnicků (hotelciarnadoi.it).

L'Agritur Weiss ve Vigo di Fassa je celé ze dřeva a má opravdovou horskou atmosféru. majitelka Monika je instruktorkou lyžování a doprovází hosty při lyžování i na sněžnicích a nejen to. Je sestrou šéfkuchaře Petera Brunela, ověřeného michelinskou hvězdičkou, a její kuchařské umění je ovlivněno jeho zkušenostmi i cennými radami (agriturweiss.com). Potomci majitele hotelu La **Torretta Hotel & Wellness** v Passo del Tonale jsou také instruktory - Omar Longhi je instruktorem lyžování a jeho bratr Luca se specializuje na freeride. Společně s kolegou Giannim Trepinem, který nabízí výuku snowboardu jsou schopni vylepšit techniku i velmi pokročilých hostů. (hotellatorretta.com). Enzo e Lorena Endrizzi z **Hotelu Belvedere & Paradise Club Center** ve Fai della Paganella také dávají lekce lyžování a doprovázejí své klienty na exkurzích mimo sjezdovky a ti pak regenerují namožené svaly v jejich hotelovém wellness centru o rozloze 1200 m², jehož součástí je i vybavená posilovna. (hotelbelvedere.it).

Italský styl: kurzy vaření

Pobyt v nádherných italských Dolomitech umožňuje také proniknout do tajů italské kuchyně, která patří mezi ty nejoblíbenější na světě. Je to možné např. v hotelu **Beauty & Vital Hotel Maria**, který se nachází jen kousek za Cavalese v údolí Val di Fiemme. Majitelka a šéfkuchařka Monica Braito se dělí s klienty v kurzech vaření o svou vášeň a znalosti (nabyté v kuchařské škole šéfkuchařů ověřených michelinskými hvězdičkami). Připravují společně zeleninu z její zahrady, trentinské sýry a maso, byliny a koření pocházející z okolních luk a lesů, i domácí těstoviny připravované podle tradičních receptů. Nadšení hosté si pak mohou oblíbená trentinská jídla připravovat sami i po návratu domů. Monika pořádá i kurzy různého zaměření vycházející vstříc individuální poptávce - v její nabídce je např. nízkokalorická, vegetariánská, ale i bezlepková kuchyně (hotelmariasas.it).

mírumilovné lamy, které často doprovázejí hosty na jejich procházkách okolními lesy. Interiér je vybaven vybranými kousky moderního nábytku, kterému poskytují prostor citlivě zrekonstruovaná dřevěná stodola. Velkou přidanou hodnotou tohoto místa je vřelost a ochota sympatických majitelů, jejich schopnost dát pocítit hostům domácí atmosféru a získat si tradičními večerami a bohatými snídaňovými bufety i jejich žaludky. Na kvalitě zdejší kuchyně se podepisuje fakt, že si vše připravují sami - od housek po domácí štrůdl. Kdo touží vyrazet z hotelu už s lyžemi na nohou, určitě by měl zaměřit při výběru hotelu pozornost na farmu Malga Ces na sjezdovkách horské oblasti San Martino di Castrozza, která od čtyřicátých let minulého století nezměnila majitele. Má kapacitu 8 pokojů, z nichž nejžádanější je Stella Alpina (Alpská protěž) s výhledem na unikátní vrcholy Pale di San Martino ve tvaru homolů. Oblíbeným zimním rituálem se stala páteční večere ve společnosti místních horských vůdců Aquile di San Martino (Orli ze San Martino), kteří hosty nejprve doprovodí při krátkém výstupu na sněžnicích a po společné večeři jim vyprávějí své dobrodružné zážitky z místních hor. **Hotel Europeo** v Pinzolu mají v oblíbě sportovci

i rodiny s dětmi. Nachází se v Přírodním parku Adamello Brenta a má tak výhodnou polohu pro všechny druhy sportovních aktivit od lyžování přes sáňkování, snowboard až po výlety na sněžnicích. Ke slovu pak přijdou masáže nabízené zdejším Spa centrem, které příjemně uvolní namožené svaly. V centru horského městečka Cavalese v údolí Val di Fiemme se nachází v zrekonstruovaném domě z 18. století hotel **Garni Laurino**. Vstupnímu salónu z borového dřeva vévodí původní kachlová kamna ze 17. stol. Pohovky z vlny pak dotvářejí atmosféru hodnou domu bájněho krále Laurina, pána Ladinů, kterému se přičítá přírodní úkaz zvaný Enrosadira barvící při východu a západu slunce vrcholy Dolomit dočervena. Zaručeným tipem je junior

ORIGINÁLNÍ VOLBOU UBYTOVÁNÍ JSOU HORSKÉ CHATY, KDE JSOU SLYŠET JEN ZVUKY ZVÍŘAT PŘICHÁZEJÍCÍ Z LESA A SNÍH PADAJÍCÍ Z VĚTVÍ STROMŮ. NEZMÝLÍTE SE ANI VÝBĚREM NĚKTERÉHO Z DESIGNOVÝCH POKOJŮ, K DISPOZICI JSOU POKOJE PRO RODINY, HOTELY S LUXUSNÍMI SPA CENTRY A LZE NAVŠTĚVOVAT I KURZY VAŘENÍ.

suite Natura s dvojitou vanou a chromoterapií. V údolí Val di Fiemme se nachází také **Family Resort & Spa Rio Stava**, který je ideální volbou pro rodinnou zimní dovolenou. Na své si tu přijdou i ti nejmenší - jsou tu pro ně připravené off roadové sportovní kočárky vhodné pro jízdu na sněhu, klokanky a batohy na děti i personál ochotný připravit jim dětské pokrmy. Větší děti budou nadšené z dětského bazénu ve spa centru i z miniklubu, kde si mohou hrát, jíst i podnikat společné výlety na sjezdovku.

Ve stejném údolí se nachází také **Villa Kofler Wonderland Resort** v Campitellu, který nadchne milovníky designu. Jednotlivé pokoje jsou inspirovány styly slavných měst Tokyo/Zen, Milano/móda, Oslo/minimalismus, Edimburg/folklor atd. Každý pokoj má svoji infrasaunu, hydromasážní vanu s chromoterapií, odpočinkovou zónou s krbem - tedy vše pro dokonalý relax po lyžování bez nutnosti opustit pohodlí pokoje. Určitě stojí za to dát na doporučení majitele Ivo Nemely, který je zároveň lyžařským instruktorem a horským vůdcem. Na milovníky aktivní dovolené myslí designový **Monroc Hotel**, umístěný přímo na sjezdovce údolí Val di Sole s kabinkovou lanovkou Daolasa hned před vchodem. Lze si tu vypůjčit vybavení pro všechny druhy sportů - freestyle, telemark, snowboard i skialpinismus. Hotel organizuje také exkurze na sněžnicích a skialpech po národním parku Stelvio a přírodním parku Adamello Brenta. Design má ve svém zaměření i hotelový resort **Muu Village** v Alpe Cimbra, vzdálený 1 km od centra městečka Folgarida a 60 m od sjezdovek areálu Costa Moretta. Resort představuje 5 chat s prosklenými stěnami, které zachytí maximum zimního světla s pokoji i apartmány, wellness centrem dvěma restauracemi z nichž jedna se nachází přímo na sjezdovce a je ideálním místem pro aperitivy s lyžemi na nohou.

ADRESY

Hotel Chalet del Brenta

Relax, Spa a výborná kuchyně údolí Val Rendena.
Via Castelletto Inferiore, 4, Madonna di Campiglio
tel. +39 0465 443159
hotelchaletdelbrenta.com

Hotel Corona Dolomites

Design a biostavitelství.
Tradiční kuchyně a pokrmy pro celiaky
Via Dossi, 6, Andalo
tel. +39 0461 585872
coronadolomiteshotel.com

Sporthotel Panorama

Odpocinek v parku o rozloze 2 ha
Via Carletti, 6
Fai della Paganella
tel. +39 0461 583134
sporthotelpanorama.it

Chalet nel Doch

Dům v lese s kouzlem odlehleho místa a sympatickými majiteli
Via Villanova 22/A
Fraz. Prade - Canal S. Bovo
tel. +39 0439 763206
chaletneldoch.com

Malga Ces

Přímo na sjezdovkách Colverde Rosetta, 8 pokojů pro dovolenou na úpatí Pale di San Martino
Località Malga Ces, San Martino di Castrozza
tel. +39 0439 68223
malgaces.it

Hotel Europeo

Uvnitř přírodního parku Adamello Brenta. Domácí kuchyně a wellness centrum
Corso Trento 63, Pinzolo
tel. +39 0465 501115
hoteleuropeo.com

Hotel Garni Laurino

Wellness, trentinské svačinky, atmosféra dávných časů v historickém domě v centru Cavalese.
Via Antoniazzi n° 14, Cavalese
tel. +39 0462 340151
hotelgarnilaurino.it

Family resort&spa Rio Stava

Zaměřený na rodinnou dovolenou, wellness, výtečná trentinská kuchyně a suites o rozloze 44 - 82 m2.
Via Mulini 20, Tesero
tel. +39 0462 814446

Villa Kofler Wonderland Resort

Kouzlo dřeva a kamene v moderním designovém hotelu, wellness i v privátní verzi přímo na pokojích.
Stredadolomites, 63, Campitello di Fassa
tel. +39 0462 750444
valdifassahotel.net.

Hotel Monroc

Designový hotel pro sportovní nadšence přímo na sjezdovkách Val di Sole.
U kabinkové lanovky Daolasa Commezzadura
tel. +39 0463 735000
monroc.it

Muu Village

5 designových chat 1 km od centra městečka Folgarida a 60 m od sjezdovek Costa Moretta. Pokoje (i pro rodiny) a apartmány o velikosti 55 m2. Wellness centrum.
Via Negheli 62, Folgarida
tel. +39.0464.720652
muuvillage.it

Vřelá pohostinnost

Příroda, zážitky, chutě a vůně, sportovní výzvy: Co nám nakonec zůstává v srdci a v mysli po dovolené na horách? Setkání s milými lidmi. Atmosféra hotelu nebo horské chaty, přístup a chování personálu. Přátelský vztah s horským vůdcem, pohodový výlet na sněžnicích, příjemné setkání a popovídání s lidmi, se kterými se jede společně na saních tažených sněžným skútrelem - třeba na večeri na horské chatě. Stačí se podívat na komentáře cestovatelů na sociálních sítích a je jasné, že horalé jsou uzavření, nedůvěřiví a odměření. Není to pravda. Italové z Dolomit jsou odjakživa otevření světu a s radostí se s hosty, kteří k nim do hor přijedou na dovolenou, dělí i o své zvyky, tradice a kulinářská tajemství.

5

6

1. Aperitiv na sjezdovce: zimní rituál v údolí Val di Fassa a v Madonné di Campiglio.
2. Pohostinnost Jessicy, Giulie a Daniely v Maso Franceschella (údolí Val di Fassa) je plná úsměvů.
3. Biblioigloo - knihovna v iglú - v Andalu: prostor pro hraní, četbu a tvořivá dílna pro děti.
4. Martino, Sergio a Emanuela z rodiny Rossiů - horská chata Fuciade, ubytování v nadmořské výšce 1982 m, originální menu, ve kterém jsou např. tortelli s brusinkami a zvěřinou
5. Rifugio La Roda, Andalo-Paganella: výtečné špagety v nadmořské výšce 2125 m.
6. V chatě Chalet Fiat ve 2140 m je automobilová tematika přítomná všude, kam se člověk podívá. Zpátky do údolí se jede Fiaty 500 přizpůsobenými pro jízdu sněhem.
7. Chalet Fogajard, agroturistika v lese, kde chovají kašmířské kozy a jejich vlnu řemeslně zpracovávají.
8. Jízda na snowboardu na náhorní plošině Altopiano di Folgaria.
9. Reinhard Santifaller, nejslavnější trentinský mistr čokolády. Jeho výrobna spojená s cukrárnou se nachází ve Vigo di Fassa.

7

8

9

JEN 2 HODINY OD TRENTA

TO NEJLEPŠÍ Z ITÁLIE

Slavný čtyřúhelník módy se může pochlubit zvučnými jmény světových značek jako je Armani nebo Hermès. Via Montenapoleone, via della Spiga, via Borgospesso, via Sant'Andrea. V Miláně! Slevy začínají 5. nebo 7. ledna (viamontenapoleone.org). Tento tip se nese ve znamení shoppingu a procházek nejelegantnější částí Milána.

MILANO

223km ➤ 2:30h

Via Cappello 23 je díky Williamu Shakespearovi nejslavnější adresou ve Veroně. Pod Juliiným balkonem se zastaví ročně asi 2 miliony turistů. A Romeo? Jeho adresa se v duchu středověkých tradic nachází v samém centru: via Arche Scaligere 2.

Vánoční trhy. V Trentu čeká na vánoční návštěvníky 90 dřevěných domečků z tou nejlepší nabídkou enogastronomie a lokálních řemeslných výrobků. Sídli hned na dvou náměstích od 19. listopadu do 6. ledna. Ve stejném období se konají vánoční trhy také v Levico Terme v impozantním stoletém Habsburském parku. Rovereto má zase své trhy s názvem Natale dei Popoli – Vánoce národů (25. listopadu-6. ledna).

TRENTO
ROVERETO

VERONA
102km > 1:10h

PADOVA
190km > 2:00h

VENEZIA
116km > 2:10h

Benátky neztrácejí své kouzlo ani v zimě. Jsou nabitě akcemi, uměním, hudbou a v období Vánoc i trhy (venezia.net i v angličtině). Na Silvestra si nenechte ujít krátce před půlnocí impozantní ohňostroj nad náměstím Sv. Marka.

Kaple rodiny Scrovegni v Padově a Giottovy fresky v jejím interiéru patří mezi největší mistrovská díla 14. století v rámci italského a evropského malířství. Návštěva je umocněná multimediální projekcí. Rezervace a informace o večerní otevírací době (většinou v zimě): cappelladegliscrovegni.it

VISITTRENTINO.IT

TRENTINO
italian experience